

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ MUNICIPIUL ARAD 2021-2027 ȘI POST 2027

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

CUPRINS

INTRODUCERE	1
1. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE	2
1.1. Diagnostic	2
1.1.1. Provocări demografice și sociale	3
1.1.2. Provocări economice	4
1.1.3. Provocări climatice și de mediu	6
1.1.4. Provocări privind dezvoltarea urbană.....	7
2. CONCEPTUL DE DEZVOLTARE PENTRU PERIOADA 2021-2027.....	12
2.1. Viziunea.....	12
2.2. Obiective	14
O1. Arad performant - motor economic regional, cu vocație internațională și capacitate de a menține, atrage și susține activități economice performante.....	16
O2. Arad - oraș al bunăstării, cu un capital social dezvoltat și o calitate crescută a locuirii și a serviciilor publice	18
O3. Arad vibrant - oraș primitiv, efervescent, cu o ofertă variată de oportunități de petrecerea timpului liber și de vizitare.....	20
O4. Arad conectat și accesibil - promotor al mobilității urbane durabile, cu o infrastructură de transport modernă și eficientă	21
O5. Arad verde, sănătos și rezilient, cu emisii scăzute de CO2.....	23
O6. Arad - management urban performant.....	24
3. DIRECȚII DE ACȚIUNE, PROGRAME, PROIECTE ȘI MĂSURI COMPLEMENTARE	26
3.1. Direcții de acțiune, programe/proiecte (Portofoliul de proiecte).....	26
O1. Arad performant - motor economic regional, cu vocație internațională și capacitate de a menține, atrage și susține activități economice performante.....	26
O2. Arad - oraș al bunăstării, cu un capital social dezvoltat și o calitate crescută a locuirii și a serviciilor publice	28
O3. Arad vibrant - oraș primitiv, efervescent, cu o ofertă variată de oportunități de petrecerea timpului liber și de vizitare.....	34
O4. Arad conectat și accesibil - promotor al mobilității urbane durabile, cu o infrastructură de transport modernă și eficientă	40
O5. Arad verde, sănătos și rezilient, cu emisii scăzute de CO2.....	45
O6. Arad - management urban performant.....	49
4. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI	51
4.1. Cadrul partenerial Pentru IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI.....	51
4.2. Mecanism de monitorizare și evaluare	52
4.3. Indicatori de monitorizare	53
4.4. Riscuri și măsuri de atenuare a riscurilor	54

INTRODUCERE

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad (SIDU) 2021-2027 și post 2027, având ca orizont anul 2030, actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) 2014-2030, principalul document strategic al municipiului Arad. Actualizarea SIDU s-a desfășurat în cadrul proiectului „Planificare strategică eficientă și implementare de soluții electronice pentru reducerea birocrăției”, proiect finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, al cărui obiectiv constă în îmbunătățirea procesului de luare a deciziei la nivelul municipiului Arad prin introducerea unor metode și sisteme coerente de fundamentare a deciziilor, corelarea acestora cu resursele disponibile și pregătirea personalului aparatului de specialitate, precum și a consilierilor locali în vederea utilizării acestor instrumente.

În ultimii ani au fost realizate la nivel național și european numeroase ghiduri și metodologii privind managementul și planificarea strategică sau dezvoltarea locală, oferind o bază solidă pentru definirea procesului de planificare strategică și a etapelor acestuia în cazul elaborării unei strategii integrate de dezvoltare la nivel local. Câteva exemple în acest sens, avute în vedere în elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare a Municipiului Arad (SIDU) 2021-2027 și post 2027, includ: Ghidul pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrația publică locală (Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, 2018), Metodologia privind planificarea strategică, prioritizarea, implementarea și monitorizarea proiectelor de investiții publice în zonele urbane (Banca Mondială, 2021), Manualul pentru Strategii de Dezvoltare urbană Sustenabilă (Comisia Europeană, 2020), Manualul pentru guvernanta urbană multi-nivel în Europa (European Urban Knowledge Network – EUKN, 2011), și altele.

Conform acestor ghiduri, planificarea strategică reprezintă un proces sistematic, prin care o instituție își stabilește anumite priorități esențiale pentru îndeplinirea misiunii ei, în acord cu evoluția mediului în care aceasta își desfășoară activitatea. Planificarea strategică este o activitate orientată spre viitor, vizând obiectivele de dezvoltare și etapele necesare realizării acestora. Planificarea strategică este un proces continuu, utilizat de comunitățile locale pentru a se asigura că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare socio-economică, în contextul limitărilor impuse de resursele locale disponibile. Pornind de la aceste metodologii, s-a conturat un proces integrat de planificare strategică, structurat pe o suită logică de etape și subetape, după cum urmează:

Intenție strategică → Analiză strategică → Elaborare → Implementare

Astfel, actualizarea SIDU Arad a urmărit principalii pași ai unui proces integrat de planificare strategică, de la analiza potențialului local, la stabilirea obiectivelor de dezvoltare și a căilor de acțiune, la identificarea surselor pentru finanțarea obiectivelor de investiții propuse în cadrul strategiei.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) 2014-2030 a fost actualizată în contextul în care, în această perioadă, instituțiile la nivel european și național trasează cadrul strategic de implementare a politicilor europene pentru perioada 2021-2027, precum și bugetul aferent operaționalizării priorităților și politicilor definite, inclusiv prin conturarea priorităților naționale și locale de dezvoltare pentru perioada 2021-2027 și pe termen lung și adaptarea acestora la contextul strategic european și la instrumentele de suport (financiar, cu precădere) disponibile. În acest context, actualizarea SIDU Arad a avut rolul de a:

- alinia dezvoltarea municipiului Arad la cadrul strategic existent (2014-2020) și mai ales la cel aferent perioadei de programare 2021-2027 la nivel local, regional, național, european și internațional;
- fi un instrument care permite Primăriei și Consiliului Local Municipal Arad luarea unei decizii adaptate la contextul strategic pe baza informațiilor și datelor relevante și actualizate;
- promova un proces transparent de consultare a actorilor relevanți din municipiu pentru identificarea corectă a nevoilor și așteptărilor comunității prin intermediul lucrului în parteneriat;
- reprezenta viziunea comunității cu privire la dezvoltarea sa viitoare, fiind astfel împărtășită de toți actorii relevanți de la nivel local și transpusă într-un set de obiective specifice și un plan de acțiuni concret;

- alinia politicile și instrumentele de dezvoltare ale municipiului Arad la instrumentele de sprijin naționale și ale Uniunii Europene în domeniu, respectiv la cerințele programelor operaționale și sectoriale aferente perioadei de programare 2021-2027.

Astfel, prezenta strategie pornește de la prevederile CPR¹, care oferă primele indicații privind componența strategiilor integrate de dezvoltare urbană:

- zona geografică vizată de strategie;
- o analiză a necesităților de dezvoltare și a potențialului zonei;
- o descriere a unei abordări integrate care răspunde necesităților de dezvoltare și potențialului identificat;
- o descriere a implicării de parteneri, în pregătirea și implementarea strategiei.
- poate să conțină, de asemenea, o listă a operațiunilor care urmează să fie sprijinite

În ceea ce privește **orizontul de timp al strategiei, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad 2021 – 2027 și post 2027, aceasta vizează anul 2030**, similar Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad pentru perioada 2014-2030, pe care o actualizează.

Totodată, referitor la zona geografică vizată de strategie, având în vedere că Arad este un municipiu reședință de județ ce nu are o formă de cooperare teritorială instituțional constituită, **teritoriul acoperit de Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad 2021 – 2027 și post 2027 coincide cu teritoriul administrativ al municipiului**. Această abordare este coerentă și cu abordarea PIDU, a Strategiei de Dezvoltare a Municipiului Arad 2007-2013/2014-2020, și a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad pentru perioada 2014-2030, care au vizat ca zonă de intervenție și au propus portofolii de proiecte integrate la nivelul întregului teritoriu administrativ al municipiului Arad.

Mai mult, prezenta strategie pornește de la un set de probleme, nevoi și elemente de potențial identificate la nivelul municipiului, pentru a actualiza cadrul strategic de dezvoltare pentru următorii ani. În acest context, analiza situației existente a vizat o serie de domenii-cheie care sunt corelate cu domeniile de interes pentru dezvoltarea municipiului din perioada anterioară de programare. Pentru a asigura coerența procesului de planificare, provocărilor identificate în etapa de analiză le este asociat un sistem integrat de obiective strategice și specifice, detaliate prin programe și proiecte ce conduc la atingerea viziunii de dezvoltare.

1. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE

1.1. DIAGNOSTIC

Municipiul Arad reprezintă una dintre porțile principale de intrare în țară dinspre Europa de Vest, fiind mai bine conectat la marile capitale europene (Belgrad, Budapesta, Viena, Bratislava) decât la alte centre urbane ale României. În ciuda potențialului deosebit dat de poziționarea geografică, de nivelul ridicat de dezvoltare economică, de cadrul urban și natural deosebite, municipiul Arad încă se luptă cu o serie de provocări, pe care prezenta strategie își propune să le abordeze:

- Deși este un centru economic de interes regional, municipiul Arad nu reușește să atragă și să mențină forța de muncă. De asemenea, în ciuda atractivității ridicate pentru investiții și a numărului mare de companii stabilite aici, dialogul dintre autoritățile publice locale și mediul de afaceri este încă deficitar.

¹ Propunerea de regulament de stabilire a dispozițiilor comune privind fondurile pentru perioada de programare 2021-2027 (COM/2018/375 final - 2018/0196 (COD))

- Deși este un oraș verde, iar în ultimii ani s-au realizat demersuri în ceea ce privește dezvoltarea acestei componente, Aradul are încă spații degradate, iar rețeaua de spații verzi și spații publice este încă incompletă.
- Deși este relativ bine conectat la rețeaua majoră de transport și beneficiază de o tramă stradală generoasă și bine configurată, Aradul are încă probleme cu congestia în orele de vârf, iar cartiere rezidențiale precum GAI sunt traversate în continuare de traficul greu.
- Deși are un patrimoniu arhitectural deosebit și o tradiție culturală puternică, municipiul Arad are încă o mare parte dintre clădirile-monument aflate într-o stare avansată de degradare.
- Deși are o comunitate activă și multiculturală, Aradul nu dispune de suficiente spații de întâlnire și socializare.
- Deși are o comunitate activă de actori culturali și promotori importanți în domeniul cultural-artistic, Aradul duce încă lipsă de notorietate și recunoștință în acest sector pe plan local și național.
- Deși tramvaiele și biciclete reprezintă elemente componente ale identității Aradului, o parte însemnată a locuitorilor încă se deplasează cu autovehiculul privat.
- Deși este un oraș cu tradiție sportivă, dotările sportive din municipiul Arad au nevoie de revitalizare și de a fi mai accesibile comunității.

1.1.1. PROVOCĂRI DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

Din punct de vedere al evoluției demografice, municipiul Arad nu se abate de la tendințele europene și naționale de scădere demografică și de îmbătrânire a populației. Se observă chiar o tendință de scădere demografică mai accentuată decât la nivel național, dată fiind poziționarea geografică a municipiului în apropierea graniței și deci accesul mai facil la piața muncii din statul învecinat sau alte state europene. Declinul demografic se traduce prin scăderea ratei natalității și prin soldul negativ al migrației, fenomene care se manifestă și în municipiul Arad.

Dat fiind că scăderea demografică și îmbătrânirea populației se vor manifesta și pe viitor, așa cum poate fi observat urmărind piramida vârstelor, este ușor de anticipat că va apărea o presiune crescândă asupra serviciilor de asistență socială pentru vârstnici, în timp ce serviciile destinate copiilor și tinerilor se vor confrunta cu o scădere a numărului de beneficiari (cu precizarea că acest ultim scenariu trebuie analizat și din perspectiva dezvoltării economice viitoare a municipiului). Rata de dependență a persoanelor vârstnice este într-o creștere continuă, la fel și gradul de îmbătrânire a populației, proporția persoanelor de 65 ani și peste și indicele de senioritate. Cealaltă fațetă a fenomenului se manifestă prin scăderea ratei natalității, care poate avea multe cauze și care trebuie explorat mai în detaliu pentru a putea identifica și implementa soluții care să sprijine crearea unui spor natural pozitiv și să echilibreze populația municipiului pe termen mediu și lung.

Mișcarea migratorie a populației municipiului se face atât către destinații externe - în total, între 2010 și 2014 din municipiul Arad au emigrat 555 de persoane, fapt care a avut un impact negativ asupra economiei municipiului dat fiind că se poate prezuma că majoritatea acestor persoane sunt adulți activi - dar și către UAT-urile aflate în vecinătatea municipiului, unde se observă o creștere constantă a numărului de persoane.

Fenomenul de scădere demografică se reflectă și în evoluția negativă a efectivelor școlare pentru aproape toate nivelurile de studii. Scăderea populației școlare se manifestă cel mai pregnant în învățământul superior. Cele două universități arădene vor trebui să facă față atât unei scăderi a populației din segmentul de vârstă 18-22 ani, dar și a concurenței din partea unor centre universitare competitive precum cele din Timișoara, Oradea sau Cluj-Napoca, care par să atragă mulți studenți din Arad, contribuind astfel la plecarea lor definitivă din municipiu și la scăderea demografică și îmbătrânirea populației.

Rețeaua școlară nu a fost supusă unui proces de flexibilizare, majoritatea unităților școlare fiind concentrate în centrul municipiului, și nu în cartierele cu o densitate mai mare a populației de vârstă școlară. În plus, personalul didactic a avut o dinamică în concordanță cu cea a efectivelor școlare pe niveluri de învățământ, însă numărul total de cadre didactice înregistra la finalul anului 2019 aproximativ același nivel cu cel înregistrat în 2010.

Întârzierea înregistrată în realizarea intervențiilor de reabilitare și modernizare a infrastructurii pentru învățământ indică necesitatea pregătirii unor noi proiecte în acest sens pentru a crește atractivitatea sistemului de învățământ arădean și pentru a asigura desfășurarea actului didactic în condiții optime. Complementar în acest sens, autoritățile locale trebuie să acorde importanță și dotărilor de care dispun instituțiile de învățământ, anul 2020 demonstrând că educația digitală nu presupune doar existența unor laboratoare de informatică/TIC prevăzute cu PC-uri tip desktop, ci un set de dotări mobile și accesibile atât elevilor, cât și cadrelor didactice. Așadar, rețeaua educațională locală are nevoie de o dezvoltare sustenabilă în acest sens, pentru a putea pregăti elevii conform cerințelor activităților economice din industria 4.0 (valabil pentru toate profilurile), în special prin dezvoltarea competențelor digitale. Nu în ultimul rând, o campanie de susținere și promovare a excelenței în educație este necesară în vederea creșterii interesului și a performanțelor școlare în general pentru elevii din Arad.

Speranța de viață mai mică decât media națională, incidența crescută a bolilor cardiovasculare, a diabetului, a cancerului, sunt motive temeinice pentru care îmbunătățirea stării de sănătate a populației trebuie să devină o prioritate majoră a autorităților locale. Totodată, prevalența în creștere a bolilor mentale și de comportament, asociate unui stil de viață nesănătos, și accentuate de criza sanitară actuală, impun continuarea măsurilor ce susțin adoptarea unui stil de viață sănătos, bazat pe o calitate bună a mediului, infrastructură sportivă adecvată și campanii susținute de informare. Infrastructura de sănătate (Spitalul Județean) nu îndeplinește standardele de calitate cerute de pacienți și considerate drept esențiale pentru a decide unitatea medicală unde se vor trata, totodată remarcându-se și o cerere crescută pentru servicii medicale complexe, caz în care serviciile medicale private, respectiv spitalele din zonă sunt mai căutate. Numărul de medici din sistemul public a înregistrat o creștere, însă numărul asistenților medicali a scăzut, deci un număr tot mai mare de medici este susținut de un număr în scădere de personal suport.

Domeniul asistenței sociale se confruntă cu o diversificare a serviciilor oferite și cu o creștere a numărului de beneficiari, în paralel cu o acută lipsă de personal datorat în primul rând nivelului de salarizare scăzut din domeniu. Infrastructura de dotări de tip social este în continuă dezvoltare și are nevoie de investiții constante, care să țină pasul cu nevoile beneficiarilor.

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

- Măsuri de încurajare a natalității și sprijinirea familiilor tinere, asigurarea infrastructurii suport și de educație în toate etapele de creștere a copilului (creșe, locuri de joacă, grădinițe, after-school, centre de competențe – ex. robotică, școli și licee performante, universități recunoscute prin calitatea actului educațional).
- Creșterea calității vieții prin măsuri ce vizează factorii de mediu, transport și servicii publice de calitate, pentru a încuraja familiile tinere să locuiască în municipiul Arad.
- Măsuri de retenție a forței de muncă la nivelul municipiului ce vizează dezvoltarea investițiilor, creșterea calității ofertei educaționale și corelarea acesteia cu piața forței de muncă.
- Măsuri privind sprijinirea grupurilor dependente (vârstnicii) în procesul de îmbătrânire activă (servicii sociale și comunitare diversificate, adaptarea serviciilor publice la nevoile și posibilitățile acestora, servicii medicale și de geriatrie de calitate).
- Integrarea vârstnicilor în programe suport pentru alte tipuri de servicii, precum asistarea copiilor în creșe și grădinițe.

1.1.2. PROVOCĂRI ECONOMICE

Profilul economic al municipiului Arad este puternic influențat de poziția geografică a acestuia, fapt reflectat de dependența la nivelul CA față de marii actori economici din industria prelucrătoare - investiții în cea mai mare parte cu capital străin, precum și de deficitul de forță de muncă determinat de migrația internă și internațională puternică și de declinul demografic.

Dacă în momentul de față actorii economici reclamă insuficiența și instabilitatea forței de muncă, situația este dramatică pe termen mediu și lung: rata scăzută de înlocuire a forței de muncă (577‰) va conduce, în lipsa unor strategii de atragere a forței de muncă și/sau de retenție a populației tinere, la o diminuare a volumului forței de muncă cu puțin peste 50% în următorii 15 ani. Totodată, proporția tinerilor în totalul populației, ce ia valoarea de 13,2% în anul 2020, este un indicator relevant și în contextul nevoii tot mai stringente de susținere a antreprenoriatului ca alternativă de ocupare.

Formarea forței de muncă trebuie să se desfășoare în paralel cu sprijinirea mediului de afaceri și a dezvoltării economice locale. În acest sens, este de remarcat că economia municipiului Arad este încă puțin diversificată, cu o slabă dezvoltare a sectorului terțiar (industria prelucrătoare se menține pe poziția de principal angajator deținând la nivelul anului 2018 o pondere de 47,3%, fiind urmată de comerț – 13,8%, transporturi și logistică – 12,1%. Totuși, în ultimii ani se poate observa evoluția pozitivă a efectivului salarial în domenii aferente sectorului terțiar, precum servicii administrative (17% - 2012-2018), IT (20%), servicii sociale (41%) și logistică (57%).

În ceea ce privește infrastructurile de sprijin pentru afaceri, deși municipiul Arad dispune de zone industriale extinse, acestea sunt insuficient promovate la nivel internațional pentru atragerea de noi investiții, în vederea diversificării economice. Totodată, deși este un centru important, susținând, alături de Timișoara, dezvoltarea economică regională, municipiul Arad nu are în momentul de față o identitate bine conturată la nivel național și internațional, ducând lipsa unei viziuni și strategii integrate de promovare. Aceste aspecte, la care se adaugă dependența puternică față de principalii angajatori (primele 15 companii după numărul de salariați angajează aproape 20.000 de persoane în anul 2018), precum și prezența în număr mare a microîntreprinderilor și a IMM-urilor, determină nevoia de susținere a acestora pentru a își consolida poziția pe piață și pentru a contribui la formarea unor noi nișe de piață specializate în domenii diverse.

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

- Înființarea unor incubatoare de afaceri / acceleratoare / alte tipuri de structuri de sprijin specializate, în special în colaborare cu universitățile locale, pentru creșterea atractivității carierei antreprenoriale în rândul tinerilor, ca alternativă viabilă pentru angajare pentru tinerii cu spirit antreprenorial.
- Reducerea soldului ISD și a numărului de companii cu capital străin atrase poate fi remediată în contextul dezvoltării unor avantaje comparative și competitive noi, în special în ceea ce privește disponibilitatea și pregătirea forței de muncă în domeniile prioritare/cu potențial de dezvoltare la nivel local. Posibile soluții pot include consolidarea parteneriatelor dintre mediul educațional (vocațional și tehnic, dar și universitar) pe de o parte, și companiile private, pe de altă parte.
- Înființarea unor centre multifuncționale / centre de resurse pentru antreprenori dotate cu echipamente de testare, pilotare și micro-producție pe care forța de muncă le poate utiliza pentru creșterea competențelor în domeniile tehnice poate contribui la ameliorarea acestui aspect.
- Susținerea antreprenoriatului în industrii creative prin facilități și cursuri de formare dedicate în domenii diverse, inclusiv IT.
- Dezvoltarea unei platforme colaborative care să reunească instituțiile de învățământ liceal și universitar, companiile, AJOFM și alți furnizori de formare din municipiu pentru a distribui și promova resursele de muncă și ofertele disponibile și pentru a realiza mai ușor schimbul de idei privind nevoile de formare, respectiv angajare.
- Dezvoltarea unor spații de creație și inovare pentru segmentul creativ al actorilor locali – școli, ONG-uri, tineri
- Susținerea diversificării economice prin intermediul sectoarelor cu potențial în industriile viitorului (ex. IT, materiale avansate) prin dezvoltarea unui hub dedicat învățării în domeniul tehnologiei informației, robotică, inteligență artificială etc, pentru toate categoriile de persoane

- Dezvoltarea unei platforme de promovare a municipiului Arad ca destinație de investiții, cuprinzând elemente privind disponibilitatea parcelelor de teren în manieră interactivă, dotări, facilități, accesibilitate, oportunități de colaborare cu alți actori locali

1.1.3. PROVOCĂRI CLIMATICE ȘI DE MEDIU

În ceea ce privește domeniul mediului și peisajului, principalele nevoi la nivel municipal se referă la managementul deșeurilor, spațiile verzi și calitatea factorilor de mediu.

Municipiul Arad are o infrastructură de gestiune a deșeurilor completă, stația de sortare fiind reactivată în ianuarie 2021. Este necesară însă extinderea colectării selective în cartierele de blocuri ale municipiului, precum și identificarea unor soluții pentru gestiunea deșeurilor din construcții, adesea depozitate ilegal.

În ceea ce privește distribuția în teritoriu și calitatea spațiilor verzi, în municipiul Arad este necesară amenajarea unor noi parcuri și scuaruri astfel încât toți locuitorii să beneficieze de un spațiu verde public la o distanță de 10 minute de mers pe jos (în cartierele Gai, Bujac, Cadaș-Silvaș, Pârneava, Drăgășani, Mureșel, Aradul Nou, Sânicolaul Mic, Subcetate, Grădiște, 6 Vânători, Ion G. Duca, Micălaca) și amenajarea zonei Cetății ca parc public deschis locuitorilor orașului.

Deși în general calitatea factorilor de mediu în municipiul Arad este bună, se recomandă reducerea poluării aerului și a poluării fonice generată de traficul rutier (municipiul Arad este unul dintre cele mai tranzitate orașe din România) prin restricționarea traficului de tranzit în interiorul orașului (mai ales în cartierul Gai), prin plantarea de centuri/ aliniamente verzi și sprijinirea investițiilor în transportul public nepoluant și infrastructură pentru deplasări nemotorizate.

Nu în ultimul rând, au fost identificate ca fiind necesare măsuri pentru adaptarea la schimbările climatice amenajarea terenurilor degradate rezultate în urma dezafectării unor zone industriale, amenajarea malului râului Mureș precum și ecologizarea terenurilor contaminate. Pentru diminuarea riscului la inundații, prezent atât de-a lungul Mureșului, cât și de-a lungul canalelor Mureșel, Morilor, Țiganca sau Foișor, se recomandă reabilitarea lucrărilor hidrotehnice existente și decolmatarea canalelor.

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

- Reabilitarea canalului Mureșel pe întreaga lungime ce traversează intravilanul municipiului Arad (circa 4,5 km).
- Reglementarea și limitarea circulației pe drumurile din Pădurea Ceala.
- Amenajarea unei zone de picnic și a unei parări în zona Insula Mureșului / Zori de Zi.
- Restricționarea traficului de tranzit în centrul municipiului Arad și redirecționarea acestuia pe variantele ocolitoare (A1, E68).
- Investiții în transportul public nepoluant și piste de biciclete, în vederea creșterii atractivității acestor moduri de deplasare.
- Tranziția către alte surse de energie, cu un impact mai scăzut asupra calității aerului: biogaz, energie solară.
- Extinderea rețelelor de canalizare pe întreg teritoriul municipiului și sprijinirea populației în vederea racordării la aceste rețele, pentru a diminua poluarea cauzată de fosele septice neconforme.
- Investiții în realizarea unor spații verzi în celelalte cartiere din municipiu.
- Eficientizarea energetică a clădirilor de locuințe colective și a clădirilor ce adăpostesc diferite instituții publice (dotări educaționale, sanitare, culturale, clădiri administrative).
- Reabilitarea canalelor (decolmatare).
- Creșterea suprafeței de spații verzi de pe teritoriul municipiului.

- Conservarea oglinzilor de apă și canalelor existente, ca infrastructură albastră cu rol în atenuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice.

1.1.4. PROVOCĂRI PRIVIND DEZVOLTAREA URBANĂ

În ceea ce privește dezvoltarea urbană și profilul spațial și funcțional al orașului, s-au identificat discontinuități ale sistemului urban și lipsa centralităților locale, fiind oportună în continuare consolidarea centralităților din cartierele periferice pentru a putea contrabalansa polarizarea excesivă a zonei centrale.

Din punct de vedere al calității locuirii, este de remarcat că, în comparație cu municipiile concurente din Vestul României, indicatorii de calitate a locuirii din municipiul Arad sunt asemănători, spre exemplu suprafața locuibilă /locuință fiind cu aproximativ 2m² mai redusă decât în Timișoara, dar mai crescută decât cea din Oradea.

În ceea ce privește piața imobiliară, proprietățile disponibile se concentrează cu precădere în zona centrală și pe marile artere: Est-Vest (căile Aurel Vlaicu, Iuliu Maniu și Radnei) și Nord-Sud (Strada Petru Rareș, Bulevardul Revoluției și Calea Romanilor).

Este de remarcat că majoritatea locuințelor din municipiul Arad sunt racordate la rețelele de utilități publice, problemele și nevoile de dezvoltare pe acest palier concentrându-se mai degrabă pe modernizări și adoptarea unor soluții tehnice noi și inovatoare.

Din punct de vedere al serviciilor de alimentare cu apă potabilă și canalizare este nevoie de lucrări de extindere și modernizare: aproximativ 50% din străzile municipiului necesită proiecte de reabilitare și extindere a rețelei de distribuție de apă și aproximativ 70% din străzile municipiului necesită proiecte de reabilitare și extindere a rețelei de canalizare.

Sistemul de termoficare necesită de asemenea măsuri care să răspundă următoarelor nevoi: înlocuirea conductelor de transport și distribuție agent termic cu conducte preizolate dotate cu sistem de control, depistare și localizare a avariilor, redimensionarea acestor rețele de transport și distribuție a agentului termic în funcție de necesarul actual și dezvoltările preconizate, continuarea rețehnologizării CET-ului în vederea scăderii emisiilor de CO₂ și reutilizarea terenurilor dezafectate în urma înlocuirii combustibilului solid (depozitul de zgură și cenușă). Pierderile mari de căldură înregistrate în cazul rețelei de distribuție a energiei termice au determinat un ritm crescut de deconectare a consumatorilor de la sistemul centralizat (cu 2.000 de consumatori mai puțini în 2019 față de 2018). În același timp, este necesară identificarea unor soluții pentru alimentarea cu energie termică a zonelor rezidențiale nedeservite în prezent, unde aerul este poluat ca urmare a încălzirii cu sobe.

Pentru furnizarea de servicii de alimentare cu gaze naturale se remarcă nevoile de extindere și modernizare a rețelelor, în special în cele 3 zone din municipiu cu o frecvență mare a întreruperilor neplanificate (nord-vest, centru, sud).

Un alt aspect esențial pentru dezvoltarea optimă a municipiului Arad este furnizarea de servicii tehnico-edilitare la aceleași standarde de performanță și pentru noile zone propuse spre includere în intravilan, prin Planul Urbanistic General al Municipiului Arad, varianta revizuită.

Datorită localizării geografice, dintre toate sursele regenerabile, **energia solară are cel mai ridicat potențial de utilizare** (datorită amplasării într-o zonă cu intensitate a radiației solare cuprinsă între 1300 și 1350 kwh/mp/an), devenind de interes în ultimul timp (circa 45 de persoane au obținut avize tehnice de racordare pentru centrale electrice fotovoltaice de putere mică). Există de asemenea potențial pentru utilizarea energiei geotermale, a biomasei și a biogazului (obținut din deșeurile biodegradabile sau din nămoluri).

Rețeaua de iluminat public a fost modernizată recent, prin înlocuirea majorității corpurilor de iluminat pe vapori de sodiu cu unele moderne (LED-uri) și introducerea unui sistem de telegestiune.

La nivel strategic, se recomandă urmărirea dezvoltării municipiului Arad în vederea reabilitării sistemului centralizat de alimentare cu apă și canalizare, rețehnologizării sistemului de termoficare și reabilitării sistemelor de transport și distribuție a agentului termic precum și dezvoltării sistemelor de energie din surse alternative.

În ceea ce privește spațiul public, pentru a putea valorifica patrimoniul construit din zona centrală și spațiile publice existente, este necesară generarea unor axe pietonale pe direcția Est-Vest care să contrabalanseze rolul polarizator al Bulevardului Revoluției, asigurând totodată legătură atractivă între centrul istoric și zona de agrement de pe malul Mureșului.

Întrucât rețeaua majoră de spații publice reușește să deservească în cea mai mare parte cartierele amplasate în lungul celor două axe (N-S și E-V), va fi nevoie de extinderea ei către zonele periferice cum ar fi: Pârneava, Bujac, Aradul Nou, Sânicolaul Mic și Subcetate. Astfel, noile spații publice care vor deservei cartierele periferice ar trebui să fie scuaruri, grădini sau parcuri care să includă, pe lângă dotări comunitare, amenajări pentru practicarea sportului (aparate de fitness în aer liber, trasee de jogging, mese de ping-pong, coș de baschet etc.).

Municipiul Arad are potențialul de a fi considerat un oraș verde luând în considerare axa verde conturată în lungul Mureșului, faptul că peste 80% din străzi au vegetație de aliniament și depășirea pragului minim de 26 mp de spații verzi / locuitor. Totuși, orașul verde este vizibil cu precădere în lungul Mureșului, în timp ce cartierele periferice sunt lipsite de spații publice de tip scuar, grădină sau piațetă, iar centrul istoric se prezintă în continuare ca o zonă degradată, deși eforturile de revitalizare a Bulevardului Revoluției și pietonizare a străzii Meșianu dau roade.

În ultimii ani municipiul Arad a continuat procesul de tranziție către o mobilitate urbană durabilă. Proiectele implementate sau în curs de implementare vizează creșterea atractivității transportului public (modernizarea flotei, a stațiilor de transport public și începutul digitalizării serviciului), extinderea rețelei de piste pentru biciclete în lungul Mureșului, alături de lansarea unui sistem de bike-sharing, măsuri pentru managementul parcării, extinderea zonelor pietonale din centrul istoric. Acest demers trebuie continuat dar și accelerat². Viteza comercială a tramvaielor este încă mult sub 20 km/h, preponderent din cauza semaforizării deficitare (deși majoritatea liniilor sunt delimitate de traficul rutier) dar și din cauza flotei învechite. Rețeaua de piste pentru biciclete are nevoie de îmbunătățiri, mai ales în ceea ce privește siguranța (vizibilitate, delimitare de traficul rutier etc.).

Prezervarea locuirii în zona centrală protejată, este pe de o parte una din caracteristicile aparte ale municipiului Arad, și pe de altă parte, un fapt ce a generat în timp probleme în zona istorică protejată. Regimul juridic al clădirilor proprietate privată reprezintă o problemă în administrarea și gestionarea unui ansamblu istoric într-un mod cât mai unitar. Neîntreținerea în timp a clădirilor, în special a celor declarate monument istoric, a dus la starea de degradare avansată din prezent a fondului construit. Cu toate că există instrumente legislative prin care autoritatea locală poate proteja și valorifica monumentele istorice în proprietate privată, acestea nu au fost aplicate.

În același timp însă, au fost lansate și o serie de instrumente cheie pentru gestionarea problemei construcțiilor în stare avansată de degradare din zona centrală a orașului. În acest sens, conform Legii nr. 153/2011, privind măsuri de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor, cu modificările și completările ulterioare, au fost inventariate un număr de 201 imobile care fac obiectul acestei legi, fiind coroborate atât cu lista clădirilor situate în zona istorică, cât și cu cele situate în zona protejată din municipiul Arad.

În ceea ce privește concentrarea infrastructurii culturale, de interacțiune socială și recreere preponderent în zona centrală a orașului, acest lucru poate conduce la un dezechilibru teritorial.

Se remarcă din ce în ce mai multe interacțiuni și colaborări între asociații, fundații, organizații profesionale, neguvernamentale, mediul privat și organizațiile publice active în domeniul cultural, dar în același timp și o promovare deficitară a evenimentelor culturale de importanță locală, națională sau internațională. Cu toate acestea, multe evenimente culturale și implicit valoarea cultural-artistică a municipiului Arad este în unele cazuri mult mai vizibilă în mediul internațional, mulți artiști fiind mai bine recunoscuți în afara granițelor țării.

Nu în ultimul timp, durata de ședere a turiștilor continuă să fie în scădere pe fondul valorificării și promovării deficitare a Cetății Aradului, a râului Mureș și a celorlalte obiective și atracții turistice existente sau potențiale. Altfel spus, în prezent elementele reprezentative (patrimoniul construit, cultura, multiethnicitatea sau cadrul natural) din municipiul Arad nu sunt suficient exploatate în beneficiul comunității și nu susțin dezvoltarea economică locală prin turism la adevăratul lor potențial.

² Mai ales în contextul suplimentării resurselor financiare disponibile prin PNRR

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

Profil spațial

- Realizarea de intervenții etapizate care să vizeze regenerarea urbană a întregii zone centrale (inclusiv realizarea unui ghid de bune practici – specifice pentru spații publice, spații verzi, clădiri de patrimoniu etc)
- Reconfigurarea acestor spații interstițiale prin reorganizarea parcărilor (de exemplu realizarea de parcări multietajate) și amenajarea de spații publice/spații verzi/locuri de joacă de calitate dedicate comunității locale
- Revitalizarea (și reamenajarea/modernizarea/dotarea, după caz) a spațiilor publice pornind de la exemple de bună practică - prin implicarea inclusiv a comunităților locale, și conectarea acestora între ele, acolo unde este posibil și optim (de exemplu, în zona centrală)
- Dezvoltarea de noi dotări publice în cartierele unde acestea lipsesc, prin exploatarea în special a resurselor libere de teren, care să asigure prin localizarea acestora un nivel de deservire cât mai sporit

Mobilitate urbană și transport

- Modernizarea flotei (mai ales tramvaie) și amenajarea stațiilor de transport public. Extinderea liniilor de transport public / creșterea frecvenței în cartierul Gai și Zona Industrială Vest.
- Conturarea unei platforme și aplicații de mobilitate care să cuprindă cel puțin informații despre transportul public (linii, stații, orare actualizate în timp real, ghidare, afișare în timp real a mijloacelor de transport public și plată), parcare (locuri disponibile și plată), infrastructura și dotările pentru biciclete, servicii de taxi (cheamă taxi + localizare taxi) și valori de trafic (inclusiv ghidare și alerte străzi blocate / reparații). Pe termen mediu / lung se poate avea în vedere și integrarea transportului public județean / pe cale ferată.
- Extinderea pistelor de bicicletă spre zone insuficient deservite, înnoirea și completarea rastelelor pentru biciclete
- Amenajarea podului peste Mureș în continuarea str. Andrei Șaguna (în implementare). Creșterea tarifului pentru parcare în zona centrală, extinderea zonelor de tarifare și limitarea parcării la 2 ore în zona ultra centrală. Extinderea sistemului de supraveghere și monitorizare a traficului / disponibilității locurilor de parcare. Amenajare centură sud-est, drum expres Oradea – Arad (include varianta ocolitoare pentru cartierul GAI)
- Pietonalizarea treptată a zonei centrale, transformarea străzilor secundare în străzi pietonale cu acces pentru riverani și alimentare. Acest demers poate porni de la câteva proiecte fanion (ex. traseul pietonal între Piața Avram Iancu – Piața Catedralei și Piața Reconcilierii) fiind ulterior continuat ca program multianual. Străzi din zona centrală ar putea deveni pietonale sau cu acces limitat (doar riverani și livrări) la cererea rezidenților sau ca parte din proiecte integrate – restaurare fond construit + reconfigurare stradă + diversificare funcțională.
- Conturarea unei rețele de autogări la principalele puncte de intrare în oraș. Autogările vor avea și facilități de tip park & ride fiind corelate cu liniile de transport public urban.
- Lansarea unui studiu de oportunitate pentru a atrage curse complementare față de cele oferite de Aeroportul Internațional Traian Vuia, inclusiv analiza oportunității de a funcționa ca aeroport cargo.

Educație

- Elaborarea unui plan de dezvoltare a infrastructurii educaționale locale, astfel încât să deservească nevoile comunității, corelat cu dispunerea și dezvoltarea zonelor construite rezidențiale (actuale și viitoare) – inclusiv identificarea de spații disponibile. Acesta trebuie realizat în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean și Comitete de Părinți din cartierele care în momentul de față nu au

facilități educaționale disponibile. În plus, planul trebuie să prevadă proiecții de investiții pentru unități școlare dedicate tuturor nivelurilor de studii preuniversitare, fie că este vorba de proiecte de reabilitare sau construcție de infrastructură nouă.

- Din perspectiva dotărilor hardware și software, Inspectoratul Școlar Județean trebuie să realizeze un necesar individual pentru unitățile de învățământ din cadrul municipiului Arad prin prisma nevoilor actuale, dar care să prevadă extinderea capacităților instituțiilor. Inspectoratul Școlar Județean Arad poate susține creșterea nivelului de absorbție și retenție a absolvenților prin dezvoltarea unui plan, în parteneriat cu actorii economici locali, de propuneri de curriculum alternativ de dedicat dezvoltării competențelor specifice și transversale ale tinerilor.

Sănătate

- Continuarea campaniilor de informare privind necesitatea adoptării unui stil de viață sănătos. Completarea serviciilor suport existente la nivelul centrelor de zi cu activități dedicate îmbătrânirii active prin realizarea unor planuri de acțiune dedicate integrării vârstnicilor în activități comunitare. Dezvoltarea unor centre de geriatrie pentru asistarea integrată a vârstnicilor.

Cultură, sport și turism

- Implementarea unui program de modernizare a instituțiilor publice de cultură astfel încât să ofere servicii necesare și de calitate (spre exemplu, sprijinind desfășurarea evenimentelor în aer liber, în special în contextul COVID-19, sau amenajarea unor spații potrivite pentru desfășurarea acestor evenimente pe tot parcursul anului).
- Realizarea unui ghid de amenajare a instituțiilor publice de cultură astfel încât acestea să implementeze instrumente moderne de prezentare și descriere a ofertei culturale.
- Crearea unor Centre Culturale Creative – exemplu orașele Sibiu, Oradea și Timișoara care organizează cu aceste centre festivaluri de artă vizuală, concerte și multe alte reprezentații artistice care să promoveze personalități ale orașelor și care premiază și dau un imbold persoanelor / organizațiilor / asociațiilor care produc cultură – propunere înregistrată în timpul consultărilor cu actorii locali relevanți
- Realizarea unui ghid de reabilitare / consolidare / amenajare a monumentelor istorice și a clădirilor cu valoare arhitectural-ambientală ridicată astfel încât acestea să respecte identitatea locală, inclusiv prin identificarea unor posibili specialiști ce pot fi implicați și aceste intervenții.
- Inventarierea și valorificarea spațiilor abandonate sau a spațiilor în stare avansată de degradare din oraș pentru transformarea lor în echipamente socio-culturale.
- Încurajarea utilizării noilor tehnologii XR (VR – Realitate Virtuală, AR – Realitate Augmentată, MR – Realitate Mixtă) pentru îmbogățirea mijloacelor de prezentare / reconstrucție a resurselor culturale, dar și pentru a oferi un acces mai facil la acestea.
- Implementarea unei politici integrate de revitalizare a zonei istorice și de protejare și conservare a monumentelor de patrimoniu.
- Dezvoltarea unei platforme online care să reunească și să promoveze toate activitățile din agenda culturală a municipiului pe parcursul unui an – poate fi cuplată cu o platformă integrată de promovare a județului.
- Dezvoltarea unui sistem de signalistică la nivelul municipiului prin intermediul căruia să fie promovate atracțiile culturale din oraș într-o manieră atractivă și unitară.
- Sprijinirea unui program de organizare de evenimente culturale inedite prin asociere cu o serie de locații noi (spre exemplu, spectacole de muzică, teatru, film etc. în grădini de vară / în spațiile dintre blocuri / în piațete / în spații industriale / în mijloace de transport etc.) – în special în contextul COVID-19, cu respectarea limitării participării persoanelor și siguranța acestora.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- Dezvoltarea unor spații de lucru / hub-uri pentru actorii din sectoarele culturale și creative, ce pot primi și funcțiuni de centre comunitare, rezidențe artistice, spații de creație și expoziție sau dotări pentru formare, cercetare și inovare în domeniu. Realizarea și promovarea periodică a unui catalog privind sursele disponibile de finanțare pentru actorii culturali. Implementarea unor programe de accelerare și incubare pentru antreprenorii din sectoarele culturale și creative. Organizarea unor grupuri de lucru periodice cu actori reprezentativi din sectoarele culturale și creative. Crearea unui consorțiu / unei platforme prin care toate inițiativele culturale de la nivel local să fie reunite și organizate, astfel încât toate ideile să fie mai ușor centralizate și accesibile pentru toți actorii reprezentativi – propunere înregistrată în timpul consultărilor cu actorii locali relevanți.
- Implicarea proiectelor artistice în segmentul educațional prin care echipe de artiști să inițieze în școli și licee activități cultural-artistice – propunere înregistrată în timpul consultărilor cu actorii locali relevanți.
- Introducerea unui program de finanțare nerambursabilă a sectorului independent în domeniul HoReCa. Realizarea unor dotări care să respecte prevederile legale de distanțare socială și limitarea numărului de persoane, putând astfel oferi o variantă sectorului de a rămâne competitiv pe piață. Organizarea de schimburi și colaborări între infrastructura hotelieră, a restaurantelor și cafenelelor cu fermieri locali.
- Sprijinirea instituțiilor culturale în organizarea unor evenimente majore de mare anvergură. Organizarea de schimburi de experiență între specialiștii în domeniul cultural din municipiu și personal implicat în exemple de succes din Europa pentru dezvoltarea și implementarea de noi practici în managementul cultural și în diversificarea ofertei culturale. Sprijinirea instituțiilor culturale în internaționalizarea creațiilor și artiștilor locali. Implicarea personalităților din Diaspora astfel încât aceștia să reprezinte vectori de imagine în mediul european. Promovarea mai intensă a valorii municipiului Arad astfel încât acesta să capete notorietate crescută la nivel național – promovarea artiștilor locali, promovarea proiectelor realizate în parteneriate cu alte țări, promovarea sectorului cultural-creativ mult mai bine etc.
- Realizarea unor dotări sportive majore care să asigure spațiile necesare practicării sporturilor de performanță, dar și organizării de evenimente și competiții de interes la nivel municipal, național și internațional – exemplu posibilitatea realizării unei noi săli a sporturilor sau extinderea celei existente.
- Realizarea și actualizarea permanentă a unei evidențe a infrastructurii sportive din municipiul Arad (atât în funcțiune, cât și în stare avansată de degradare sau urmează să se realizeze), care să cuprindă informații despre tipologia echipamentelor, starea, regimul juridic, capacitatea și gradul de dotare a acestora.
- Implementarea unui program de modernizare continuă a infrastructurii sportive care necesită lucrări de reabilitare / extindere / dotare.
- Dezvoltarea unui program de programare și abonare online la dotările sportive din municipiu
- Promovarea sportului către comunitate prin campanii de activare, precum simulatoare sportive sau evenimente în centrele comerciale sau în spațiul public (spre exemplu, competiții sportive în centrele comerciale, podiumuri în spațiul public pentru exerciții de gimnastică, spații de fitness în parcurile din cartiere etc.). Dezvoltarea unei platforme online care să reunească și să promoveze toate activitățile din agenda sportivă a municipiului pe parcursul unui an – poate fi cuplată cu o platformă integrată de promovare a județului. Organizarea de activități sportive și recreative în aer liber – spre exemplu, prin blocarea accesului auto pe anumite străzi din zona centrală și din cartierele de locuit săptămânal / lunar. Sprijinirea organizării de evenimente sportive majore care să sporească vizibilitatea activităților sportive în municipiul Arad – de exemplu evenimente tip Color Run, curse cu canoia, competiții sportive de înot etc. Includerea foștilor sportivi de performanță în campaniile de promovare a sportului, în special prin parteneriate cu instituțiile de învățământ.
- Identificarea principalelor atracții turistice și crearea unei identități turistice a destinației și promovarea acesteia în medii online, precum și materiale de promovare, elemente de signalectică etc. Inițierea unui

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

proiect complex de elaborare și implementare a unei strategii de dezvoltare și marketing turistic. Încurajarea actorilor locali în dezvoltarea de programe care să stimuleze turismul de tip city-break și promovarea cooperării cu alte municipii din regiune.

- Realizarea unor hărți turistice ale municipiului Arad, care să cuprindă detalieri ale ariilor de interes, precum și o serie de alte informații utile pentru turiști (cel mai apropiat info point, stații de autobuz, stații de taxi, cel mai apropiat spital etc., față de punctul în care se află).
- Dezvoltarea dotărilor de agrement existente la nivel municipal și construirea unora noi – spre exemplu, valorificarea Ștrandului Neptun. Dezvoltarea oportunităților de petrecere a timpului liber prin crearea / reactivarea unor zone noi / neconvenționale pentru petrecerea timpului liber.

2. CONCEPTUL DE DEZVOLTARE PENTRU PERIOADA 2021-2027

2.1. VIZIUNEA

Viziunea *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad pentru perioada 2021-2035* se **construiește pe viziunea Strategiei de Dezvoltare a Municipiului Arad 2007-2013/2014-2020 și SIDU 2014-2020, pe care le actualizează și le completează**. Astfel, în 2035 Aradul reprezintă:

.....o importantă metropolă regională ce impresionează prin centrul istoric reabilitat, precum și prin Cetatea Aradului transformată într-un pol cultural, turistic și de agrement de amploare, o comunitate puternică cu impact major în regiune prin dinamismul și diversitatea economică, un oraș inteligent și inovator, exemplu de management urban eficient.

.....principala poartă de acces în țară dinspre Europa de Vest, foarte bine racordată la rețeaua TEN-T și la mari capitale precum Budapesta, Viena sau Bratislava, care beneficiază și de conexiuni favorabile cu principalele centre urbane din partea de vest și centru a României (Timișoara, Oradea, Sibiu, Pitești, Brașov)

.....capitala verde a României, un oraș caracterizat de o amplă rețea de spații verzi, ce acoperă întreaga suprafață a intravilanului municipiului. Rețeaua de spații verzi este susținută de o axă naturală dominantă (Mureșul) și de axe verzi secundare, care deservește cartierele rezidențiale cu dotări de interes cotidian, conectându-le totodată cu centrul istoric. O serie de clădiri revitalizate sau nou construite completează rețeaua de spații verzi prin fațade și acoperișuri verzi, aducând astfel natura și mai aproape de cetățenii și utilizatorii Aradului. Infrastructura verde-albastră reprezintă o prioritate pentru arădeni având totodată un rol semnificativ în atenuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice.

.....un oraș care tinde spre neutralitate din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon mizând totodată pe integrarea conceptului de economie circulară. Aradul se alimentează cu prioritate din surse de energie regenerabilă mizând printre altele pe un parc fotovoltaic de putere medie realizat pe suprafața fostului depozit de zgură și cenușă dar și pe valorificarea biomasei și energiei geotermale, mai ales în procesele industriale și alimentarea instituțiilor publice și a clădirilor rezidențiale. Toate cartierele Aradului sunt deservite de infrastructură modernă de alimentare cu apă și canalizare iar zonele cu o densitate mai mare a populației beneficiază de un sistem de alimentare cu energie termică rețehnologizat. Astfel, furnizarea de utilități se realizează la prețuri avantajoase și un impact redus asupra mediului. Sistemul modern de gestiune a deșeurilor asigură un grad ridicat de reciclare și valorificare minimizând totodată cantitățile de deșeuri municipale depozitate. Companiile arădene, mai ales cele din zonele industriale, investesc continuu în optimizarea modului de utilizare a materiei prime, mizând pe reducerea deșeurilor

generate și reciclarea / valorificarea lor. Dezvoltarea durabilă reprezintă o esențială în educația arădenilor iar grija pentru mediu este un aspect deja încorporat în comportamentul de zi cu zi a cetățenilor.

.....o comunitate proactivă care se implică în procesul de dezvoltare urbană. O rețea amplă de centre și spații comunitare reprezintă fundamentul pentru interacțiunea socială și locul în care sunt dezbătute principalele probleme ale orașului pentru a identifica împreună cu administrația soluțiile optime. Centrele comunitare, prezente în fiecare cartier, aglomerează în jurul lor și alte dotări de interes cotidian cum ar fi alimentație publică, unități comerciale de mici dimensiuni, dotări sportive sau unități de învățământ.

.....un motor economic de interes regional și supraregional, cu o bază economică solidă susținută de marii actori economici din domeniul industrial, dar și de întreprinderile mici și mijlocii și de mediul antreprenorial activ. Aradul își valorifică poziția de poartă de intrare în țară prin evenimente științifice și de afaceri regionale, naționale și internaționale, oferind oportunități de susținere a inovării în folosul cetățenilor și companiilor. Totodată, calitatea ridicată a vieții face orașul atractiv pentru tineri și familii tinere, asigurând forța de muncă specializată necesară actorilor economici.

.....un centru urban care dispune de o bună conectivitate internă și externă și de un sistem de transport local eficient, sigur³, incluziv, accesibil și atractiv pentru toți cetățenii, unde peste 70% din totalul deplasărilor sunt realizate cu transportul public, bicicleta, trotineta, pe jos sau alte vehicule nepoluante. Tramvaiul și mersul cu bicicleta reprezintă nu doar principalele mijloace de transport pentru arădeni ci și elemente de reper în cultura locală.

.....un oraș care mizează pe date în configurarea deplasărilor cotidiene dar și a proiectelor de infrastructură. Arădenii dispun de o aplicație și un portal web care le oferă date și informații importante despre diferitele servicii și opțiuni de mobilitate și îi ajută în planificarea deplasărilor, mai ales în alegerea mijlocului de transport cel mai eficient din perspectiva costului, impactului asupra mediului și timpului. Folosind abonamente personalizate, locuitorii și vizitatorii Aradului au acces la o varietate amplă de servicii de mobilitate pentru a permite deplasarea optimă în municipiu și în împrejurimile sale. Toate datele de transport sunt valorificate în cadrul centrului de mobilitate urbană susținând intervenții cât mai eficiente în dezvoltarea și sistemului și serviciilor de mobilitate. Diversitatea mijloacelor alternative de transport face ca cererea de parcare să fie în scădere pentru că Arădenii preferă transportul public, bicicletă sau mersul pe jos pentru deplasările cotidiene și fac recurs la autoturism preponderent în regim de car sharing. Nevoia de parcare este asigurată de un sistem de parcări rezidențiale multietajate și parcări de transfer amplasate la principalele porți de intrare în municipiu și la marginea zonei centrale

.....un centru cultural istoric cu un sistem de spații publice atractiv, irigat de circulații pietonale generoase și deservit de două coridoare de mobilitate urbană durabilă, Bulevardul Revoluției (coridor cultural) și Faleza Mureșului (coridor verde). Patrimoniul construit este în proces de restaurare, însă imaginea deja atractivă a zonei centrale este valorificată și de o serie de străzi ocazional carosabile cu terase, magazine și alte funcțiuni de interes pentru arădeni și turiști.

.....un oraș atractiv, în care se consolidează doi poli principali de atracție atât pentru comunitatea locală, cât și pentru vizitatori. Zona centrală, caracterizată de un mix arhitectural între baroc, neoclasic, secesion, eclectic, renascentist, art nouveau sau interbelic, alături de Cetatea Aradului, cetatea în stil Vauban cea mai bine conservată din România, reprezintă obiective culturale și turistice de interes internațional, în cadrul cărora se regăsește o ofertă diversă de activități pentru petrecerea timpului liber de la oferta culturală bogată (marcată de obiective majore precum Teatrul Clasic „Ioan Slavici”, Filarmonica de Stat Arad, mai nou inauguratul Muzeu interactiv al tehnologiei etc.), la oportunitățile în aer liber pe malul Mureșului și din interiorul Cetății sau chiar la varietatea dotărilor de alimentație publică, în special din zona centrală, unde se pot degusta și o serie de preparate din gastronomia tradițională locală.

.....un oraș vibrant, care se remarcă la nivel regional, dar și național sau chiar internațional drept un pol cultural de renume, unde actorii culturali locali și parteneriatele între aceștia sunt sprijinite pentru a dezvolta și a promova o

³ Zero persoane decedate în accidente rutiere.

ofertă culturală complexă, caracterizată atât de un număr sporit de dotări culturale distribuite echilibrat la nivelul orașului, cât și de o gamă variată de activități disponibile pentru locuitori cu interese diverse.

.....un oraș cu o comunitate sănătoasă și sportivă, „capitala” sportului românesc, susținută de o varietate amplă de dotări sportive accesibile publicului larg, alături de o agendă competițională diversă, pentru amatori și profesioniști. Atât modul de viață sănătos, cât și performanța sportivă sunt încurajate prin calitatea sporită a infrastructurii de bază, dar și prin dotările majore la nivelul orașului, precum stadionul UTA, Sala Polivalentă, baza de agrement și Ștrandul Neptun sau mai nou inauguratele baze de agrement Mărului și Câmpul Liniștii, alături de baza de recuperare de la stadionul Motorul.

.....un oraș caracterizat de o societate civilă activă, echilibrată și bine organizată, al cărui sistem de valori va fi bazat pe educație, morală și religie. Un oraș plin de vitalitate, cu oameni prosperi și politicoși în care spiritul tolerant dintre etnii și colaborare interconfesională au ca rezultat coeziunea comunitară.

.....nu în ultimul rând, un oraș inteligent, care mizează pe o rețea amplă de instrumente de colectare și interpretare a datelor urbane, fundamentul pentru o guvernare locală responsabilă, deschisă și îndreptată către cetățeni.

2.2. OBIECTIVE

Analiza situației existente, sintetizată prin diagnostic și analiza SWOT, indică opțiunile privind abordarea strategică a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a municipiului Arad. Astfel, în funcție de abordarea cu prioritate a punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor, sau a mixului dintre acestea, pot fi identificate 4 opțiuni strategice principale:

1. **Abordarea conservatoare** vizează rezolvarea unor probleme de bază (de ex. modernizarea și extinderea infrastructurii de transport și utilități) și rezolvarea unor probleme imediate; este potrivită în cazul teritoriilor mai puțin dezvoltate, care au încă de rezolvat o varietate de probleme de bază;
2. **Abordarea defensivă** vizează în principal combaterea amenințărilor din mediul extern;
3. **Abordarea agresivă** vizează valorificarea unor competențe distinctive, concentrându-se preponderent pe punctele tari ale teritoriului. Se raportează mai puțin la mediul extern, ceea ce poate însemna că nu valorifică întotdeauna oportunitățile sau nu combate proactiv amenințăările;
4. **Abordarea competitivă** vizează valorificarea la maxim a competențelor distinctive și oportunităților, vizând poziționarea teritoriului în raport cu competiția; este o abordare adecvată teritoriilor care au atins un nivel de dezvoltare satisfăcător și urmăresc să se afirme în competiția regională/ națională/ internațională.

Cele patru opțiuni strategice pot fi exemplificate în cazul municipiului Arad, după cum urmează:

FIGURA 1 MATRICEA „SPACE” CARE STĂ LA BAZA STRATEGIEI

Sursa: Prelucrare proprie

În ultimii 15 ani municipiul Arad, asemenea altor municipii din România, a investit în rezolvarea problemelor de bază, pentru asigurarea unor condiții corespunzătoare de trai pentru cetățenii săi, abordând preponderent proiecte specifice unei strategii conservatoare și defensive în ceea ce privește dezvoltarea urbană. În prezent, comparativ cu alte municipii și orașe din România, Aradul:

- dispune de o infrastructură rutieră modernizată, este deservit de o centură care înconjoară 3 sferturi din oraș,
- cuprinde o rețea amplă de spații verzi îndeplinind cu ușurință pragul minim de 26 mp / locuitor,
- deține un sistem de transport public preponderent electric și delimitat de traficul rutier care deservește cea mai mare parte a zonelor de interes,
- asigură utilități pentru majoritatea zonelor locuite,
- oferă locuri de muncă stabile pentru cea mai mare parte a cetățenilor,
- găzduiește o rețea de unități de învățământ în mare măsură modernizate și care facilitează arădenilor acces la educație de bună calitate,
- oferă acces facil la o diversitate amplă de dotări și facilități sportive,
- beneficiază de o comunitate din ce în ce mai implicată în dezvoltarea orașului și crearea de oportunități (mediul educațional, ONG-uri, mediul privat),
- are zone urbane marginalizate reduse și o pondere scăzută a populației dezavantajată din punct de vedere socio-economic.

Putem astfel considera că, în afară de mici excepții, municipiul Arad îndeplinește condițiile de bază pentru un oraș atractiv, cel puțin în comparație cu alte orașe din România. De aceea, în următorii 7-15 ani municipiul nu mai are multe probleme structurale (puncte slabe foarte acute) de rezolvat și se poate concentra pe o abordare strategică ce vizează **creșterea competitivității**.

Astfel, investițiile (finanțate din fonduri europene, naționale sau locale) ar trebui orientate către valorificarea competențelor distinctive și a punctelor tari. În acest context, pentru perioada 2021-2027 și post 2027, SIDU mizează pe următoarele competențe distinctive și puncte tari:

Competențe distinctive	<ul style="list-style-type: none"> ● Coridorul Mureșului - culoar de agrement de peste 10 km lungime⁴ ● Cetatea Aradului⁵ - parc tematic ● Principala poartă de intrare în țară conectată la rețeaua regională de autostrăzi⁶
Puncte tari	<ul style="list-style-type: none"> ● Tramvaiul - coloana vertebrală de transport ecologic al orașului ● Patrimoniul construit valoros din zona centrală⁷ ● Cea mai extinsă rețea de piste pentru biciclete din țară⁸ ● Diversitatea etnică și culturală ● Rețea amplă de spații verzi - inclusiv majoritatea străzilor care includ vegetație de aliniament ● Zone industriale dezvoltate

Obiectivele și proiectele prezentate în continuare sunt conturate în jurul acestor competențe distinctive, vizând creșterea competitivității și afirmarea Aradului ca un pol de interes în regiunea transfrontalieră.

⁴ Deși cel mai lung din țară, se află în competiție cu Cluj-Napoca – Someș

⁵ Se află în competiție cu : Cetatea Alba Carolina și cetățile din Timișoara, Oradea și Făgăraș, toate restaurate recent. Nici-una nu beneficiază însă de o suprafață atât de extinsă și elemente de cadru natural atât de favorabile cum este cazul Cetății Arad.

⁶ Zona transfrontalieră România-Ungaria

⁷ Poate deveni o competență distinctivă dacă este reabilitat / restaurat.

⁸ Deși pe anumite străzi piste trebuie reconfigurate pentru a crește siguranța bicicliștilor

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad pentru perioada 2021-2027 și post 2027 propune următorul set de obiective de dezvoltare urbană integrată:

O1. ARAD PERFORMANT - MOTOR ECONOMIC REGIONAL, CU VOCAȚIE INTERNAȚIONALĂ ȘI CAPACITATE DE A MENȚINE, ATRAGE ȘI SUSȚINE ACTIVITĂȚI ECONOMICE PERFORMANTE

Consolidarea, modernizarea și diversificarea economiei locale și afirmarea municipiului Arad la nivel regional, în contextul scăderii demografice, accelerării tendințelor și priorităților europene și globale de modernizare și integrare a tehnologiilor noi și conexiunilor la nivel național și european ce încurajează mobilitatea persoanelor, reclamă măsuri integrate din partea municipalității, care să asigure buna relaționare și creșterea încrederii mediului local de afaceri, asigurarea unui climat favorabil dezvoltării inițiativelor antreprenoriale, atragerea și specializarea forței de muncă pentru a asigura necesarul, atât din punct de vedere numeric cât și al calificărilor. Totodată, municipiul Arad își va consolida poziția la nivel regional printr-o strategie coerentă de promovare ca destinație de investiții atractivă și dinamică, mizând pe competențele distinctive precum poziția geografică, calitatea crescută a vieții datorată cadrului urban și natural deosebit, comunitatea activă și educată, diversitatea culturală.

O1.1. Destinație atractivă pentru investiții ce oferă datele, informațiile, infrastructura și serviciile-suport necesare dezvoltării unui mediu local de afaceri competitiv

Continuarea atragerii de investiții străine în municipiul Arad reprezintă atât o oportunitate majoră de susținere a dinamismului economic local, cât și o provocare din perspectiva necesității dezvoltării unor avantaje comparative superioare altor teritorii din diferite părți ale Uniunii Europene. Tradiția industrială a municipiului și prezența unor elemente distinctive de atractivitate de-a lungul timpului, precum costul redus al forței de muncă, disponibilitatea zonelor industriale pe suprafețe vaste de teren, accesibilitatea foarte bună, au avut o influență benefică asupra creșterii nivelului investițiilor străine atrase. În același timp, tradiția industrială și integrarea companiilor mari din domeniul automotive în lanțurile valorice europene și globale impune nevoia de adaptare la tendințele globale privind tranziția industrială, modernizarea și creșterea complexității tehnologice prin robotizare, digitalizare și adoptarea tehnologiilor noi (inteligență artificială, robotizarea automatizată a proceselor, învățare asistată) ce aparțin conceptului de Industrie 4.0.

Deși municipalitatea dispune de numeroase resurse de teren la nivelul zonelor industriale, racordate la rețele de utilități de bază și bine conectate prin transportul public, valorificarea acestora este insuficientă, din perspectiva identificării și clasificării acestor resurse pentru a fi exploatate în viitor ca parte a unei strategii de promovare a oportunităților existente la nivelul municipiului. Astfel, municipalitatea poate sprijini atragerea de noi investitori și/sau extinderea activității companiilor cu capital străin existente, punând la dispoziție o situație clară asupra resurselor care pot deveni noi avantaje comparative pentru municipiu: calitatea ridicată a vieții, facilitățile existente sau planificate, dotările puse la dispoziție, suprafața terenurilor, existența unor parteneriate cu universitățile și liceele tehnologice arădene, precum și activitatea altor structuri de sprijin a afacerilor, accesibilitatea foarte bună – prin intermediul unor soluții integrate de tip platforme sau birouri virtuale cu rol în conturarea unei strategii concrete de dezvoltare a mediului de afaceri local.

Totodată, o parte dintre aceste potențiale avantaje ce pot fi exploatate pentru atragerea de noi investiții sunt insuficient dezvoltate în prezent, un rol important fiind ocupat de întărirea dialogului între toți actorii cu influență directă sau indirectă asupra activității economice.

Dialogul este necesar atât pentru stabilirea de parteneriate și inițierea de proiecte comune de dezvoltare, cât și pentru ca municipalitatea să cunoască nevoile reale ale investitorilor, pe care să le transpună în planurile, programele și proiectele din prezenta perioadă de programare.

Mai mult, municipiul Arad poate sprijini dezvoltarea economică, dirijând totodată actorii economici, în special cei din sectorul industrial, către zonele special constituite, prin transformarea zonelor industriale în parcuri industriale și acordarea de facilități cf. Legii 186/2013.

Practic, deși este un centru important, susținând, alături de Timișoara, dezvoltarea economică regională, municipiul Arad nu are în momentul de față o identitate bine conturată, ducând lipsa unei viziuni și strategii integrate de promovare. Dincolo de tradiția industrială, Aradul prezintă o dezvoltare a sectorului logistic, susținut de valorificarea accesibilității ridicate și de poziția geografică favorabilă. Sprijinirea acestui domeniu prin oferirea facilităților necesare testării unor soluții inovatoare în domeniu oferă oportunitatea consolidării domeniului, contribuind la atragerea de noi companii mari cu capital străin, dar și la stimularea creativității și antreprenoriatului în domeniu.

Astfel, obiectivul vizează promovarea municipiului Arad ca destinație de investiții, prin definirea unui concept și a unui pachet de promovare, prin acțiuni de promovare operaționalizate prin dezvoltarea unor spații virtuale accesibile și comprehensive, punând la dispoziția părților interesate toate informațiile necesare pentru a considera municipiul Arad o destinație de investiții relevantă.

O dimensiune importantă ce va fi sprijinită este aceea de centru expozițional și pentru evenimente de afaceri.

D⁹1.1.1. Promovarea oportunităților de investiții în municipiul Arad

O1.2. Ecosistem antreprenorial dinamic, bazat pe parteneriat, și puternic ancorat în realitatea economică națională și europeană

Sprijinirea mediului de afaceri local și creșterea încrederii și disponibilității acestuia pentru cooperarea cu autoritățile publice locale în sensul dezvoltării municipiului reprezintă un obiectiv important, având în vedere dialogul relativ redus existent în momentul de față între cele două părți.

În prezent, municipalitatea nu dispune de un sistem de sprijin pentru start-up-urile arădene, însă poate deveni un partener sau facilitator important în acest sens prin înființarea și/ sau sprijinirea de structuri de incubare și sprijin pentru afaceri (spațiu de incubare, servicii pentru start-up-uri, programe de mobilitate și schimburi de experiență etc.). Pot fi refuncționalizate în acest sens clădiri – simbol ale orașului sau spații vacante din proximitatea zonei centrale. Sprijinirea antreprenoriatului va contribui la menținerea tinerilor și forței de muncă în municipiu, oferind noi oportunități de dezvoltare profesională și personală. O dimensiune importantă a acestui obiectiv o reprezintă întărirea rolului universităților pentru stimularea spiritului antreprenorial în rândul tinerilor, ca alternativă viabilă de carieră în domeniul în care aceștia s-au format.

În ciuda inițiativelor existente de sprijinire a mediului de afaceri arădean, este nevoie de o strategie solidă bazată pe dialog și parteneriat, pentru dezvoltarea unor servicii orientate către diferitele tipuri de companii (antreprenori la început de drum, IMM-uri, companii mari), diferențiate pe nevoile fiecărei categorii în parte, pentru a asigura sustenabilitatea afacerilor pe termen lung.

În acest sens, operaționalizarea unui grup de lucru privind dezvoltarea economică are rolul de a defini un nou nivel de complexitate a economiei locale ca ecosistem de afaceri cu roluri bine definite, complementare, însă cu deziderate comune.

Totodată, complementar obiectivului privind definirea unei strategii de atragere de investiții, promovarea economiei locale la nivel național și internațional reprezintă un element crucial pentru dezvoltarea economică. Integrarea în structuri regionale, naționale și internaționale de promovare a economiei locale (târguri, evenimente, rețele de sprijin pentru start-up-uri și IMM-uri, clustere etc.) poate favoriza transferul de bune practici, creșterea nivelului de expertiză în vederea dezvoltării unor servicii la nivel local cu un grad mai mare de complexitate, respectiv accesul companiilor locale la oportunități de internaționalizare și inovare prin acțiuni de promovare (de exemplu identificarea și participarea la târguri internaționale relevante) și prin inițierea de parteneriate și proiecte de cooperare (la nivel național și internațional), inclusiv în vederea formării personalului Primăriei Arad cu privire la stabilirea dialogului cu mediul de afaceri și la sprijinirea dezvoltării economice locale.

D1.2.1. Sprijinirea antreprenoriatului prin inițiative hard și soft

D1.2.2. Consolidarea dialogului între principalii actori locali și regionali cu privire la dezvoltarea economică locală

⁹ Direcție de acțiune

O1.3. Destinație atractivă pentru dezvoltarea unei cariere – atitudine proactivă pentru retenția și atragerea forței de muncă

Având în vedere tradiția industrială a municipiului Arad transpusă în prezența marilor actori economici din domeniul industrial, o infrastructură modernă de învățământ tehnic, perspectivele dezvoltării sectorului serviciilor, precum și cooperarea cu mediul privat pentru adecvarea ofertei educaționale la nevoile reale ale pieței forței de muncă și pentru programe comune de practică și inserție a absolvenților pe piața forței de muncă reprezintă un deziderat important pentru perioada următoare.

Totodată, strategia pentru retenția și atragerea forței de muncă, dezvoltată într-un cadru partenerial, va viza: oportunitățile de carieră din Arad, sprijinirea antreprenoriatului și înființării de noi companii, măsuri adresate direct forței de muncă: programe de mentorat, schimburi de experiență, formare.

Concret, acest obiectiv vizează lărgirea bazinului de forță de muncă căruia i se adresează actorii economici din municipiul Arad, prin promovarea acestuia din urmă, la nivel regional și în afara regiunii, ca destinație atractivă pentru dezvoltarea unei cariere, mizând pe punctele forte ale orașului: calitatea vieții, cadrul urban și natural, diversitate culturală, comunitate. Totodată, municipalitatea va pune la dispoziția persoanelor interesate informații și resurse relevante pentru dezvoltarea unei cariere în Arad: oportunități de training, asistență pentru cazare, informații diverse.

D1.3.1. Atragerea și retenția forței de muncă în municipiul Arad

O1.4. Centru județean și regional ce sprijină inovarea bazată pe parteneriat în folosul ecosistemului economic local

Având în vedere existența unor inițiative ce vizează dezvoltarea sectorului cercetare-dezvoltare-inovare (CDI), cu potențial de valorificare a unor sinergii în sectoarele economice principale, precum și obiectivele europene de politică privind necesitatea susținerii inovării și digitalizării ca activități transversale în majoritatea sectoarelor economice, municipiul Arad are oportunitatea de a valorifica resursele existente și de a cultiva, prin măsuri concrete, spiritul inovator la nivelul actorilor locali interesați de domeniul CDI.

Complementar obiectivelor privind forța de muncă, respectiv dezvoltării unui ecosistem local de afaceri, acest obiectiv urmărește să pună bazele cooperării, parteneriatului și dezvoltării competențelor necesare susținerii activității de CDI în folosul cetățenilor și al companiilor locale.

Principalele măsuri vizează dezvoltarea serviciilor suport care facilitează accesul la finanțare în domeniul inovării la nivel european, integrarea în rețele naționale și europene de inovare, dezvoltarea de parteneriate solide la nivel local și regional care permit transferul de cunoștințe și tehnologie, favorizând crearea unui cadru favorabil susținerii și valorificării oportunităților din domeniul CDI.

D1.4.1. Sprijinirea sectorului cercetare-dezvoltare-inovare prin integrarea în rețele naționale și internaționale, informare și testare

O2. ARAD - ORAȘ AL BUNĂSTĂRII, CU UN CAPITAL SOCIAL DEZVOLTAT ȘI O CALITATE CRESCUTĂ A LOCUirii ȘI A SERVICIILOR PUBLICE

Comunitatea puternică, activă și educată și condițiile favorabile de locuire vor reprezenta competențe distinctive ale municipiului Arad în competiția urbană. În acest sens, prezentul obiectiv vizează, pe de-o parte, întâmpinarea nevoilor comunității locale, prin furnizarea unor servicii publice de calitate, adaptate tuturor categoriilor de utilizatori și susținute de o infrastructură modernă, iar, pe de altă parte, asigurarea unui mediu de viață propice locuirii printr-o calitate ridicată a fondului locativ și a spațiilor publice. Acest obiectiv este strâns corelat și cu obiectivele privind Aradul vibrant, precum și cu Aradul – oraș verde și rezilient.

O2.1. Infrastructură de învățământ performantă și atractivă, bazată pe excelență și ofertă diversificată

Menținerea în municipiul Arad a tinerilor după terminarea studiilor liceale sau de licență, încurajarea întemeierii de familii și atragerea tinerilor și familiilor tinere din alte localități reprezintă un obiectiv prioritar pentru dezvoltarea socială și economică a Aradului în contextul actual de declin demografic.

În acest scop, municipalitatea va urmări să asigure o calitate ridicată a infrastructurii de educație și prin intermediul direcțiilor de acțiune și proiectelor aferente obiectivelor conexe, o calitate ridicată a spațiilor publice și o ofertă diversă de petrecere a timpului liber, dezvoltare personală și profesională.

D2.1.1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de învățământ preșcolar

D2.1.2. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de învățământ școlar

D2.1.3. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de învățământ liceal

D2.1.4. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii pentru învățământul profesional și tehnic

D2.1.5. Corelarea sistemului de învățământ cu cerințele pieței muncii

D2.1.6. Sprijinirea excelenței în educație

D2.1.7. Digitalizarea și dezvoltarea competențelor digitale și alte competențe transversale

D2.1.8. Susținerea mediului universitar local

O2.2. Comunitate activă și educată, adepta unui mod de viață sănătos și responsabil, sprijinită de o infrastructură municipală de sănătate modernă

O comunitate puternică este o comunitate educată și informată, angajată civic și implicată activ în viața orașului. Astfel, municipalitatea va juca rolul de facilitator și partener, încurajând proiectele de activare a comunității și de implicare a cetățenilor pentru îmbunătățirea mediului urban și a spațiului public.

Totodată, corelat cu direcțiile asumate de municipalitate prin Strategia pentru transformarea în oraș verde a municipiului Arad, Planul de dezvoltare a sănătății și Planul de Mobilitate Urbană Durabilă, vor fi inițiate campanii care să încurajeze un stil de viață sănătos, cultura ecologică și mobilitatea urbană durabilă.

Nu în ultimul rând, infrastructura modernă de sănătate reprezintă un element esențial având în vedere rolul de centru județean și regional al municipiului Arad și standardele ridicate privind calitatea vieții pe care municipalitatea și le propune pentru perioada de programare curentă.

D2.2.1. Promovarea unui mod de viață sănătos și a culturii ecologice

D2.2.2. Modernizarea infrastructurii municipale de sănătate

O2.3. Coeziune socială și identitate locală, bazată pe incluziunea și integrarea grupurilor vulnerabile

Deși cartierele din municipiul Arad au o identitate locală recunoscută, unele dintre ele au devenit cartiere-dormitor sau zone de tranzit, neoferind comunității spații pentru petrecerea timpului liber și activități cotidiene. În acest sens este importantă crearea de spații comunitare, atât exterioare, cât și interioare (de exemplu în clădiri neutilizate sau la parterul blocurilor), care să încurajeze interacțiunea socială a membrilor comunității și să permită desfășurarea de activități social-culturale (de exemplu cursuri, ateliere creative, proiecții de film, jocuri etc.). În ciuda proiectelor deja implementate, ce au contribuit la diversificarea ofertei de spații comunitare pentru diferite categorii de persoane, este în continuare resimțită nevoia de dezvoltare de astfel de centre pentru a răspunde nevoilor cetățenilor.

Totodată, diversificarea și modernizarea infrastructurii de servicii sociale și dezvoltarea activităților care au generat deja rezultate pozitive vor fi direcții de urmat în perioada de programare curentă. Totodată, având în vedere procesul de îmbătrânire a populației se va acorda o atenție deosebită infrastructurii sociale pentru persoane vârstnice, inclusiv în ceea ce privește dezvoltarea unor centre de geriatrie.

Pe de altă parte, deși municipiul Arad prezintă un procent relativ redus de populație în zone dezavantajate sau marginalizate din punct de vedere social comparativ cu alte municipii din România, se poate constata concentrarea

populației dezavantajate în trei zone principale, care vor fi avute în vedere pentru intervenții integrate vizând problemele de locuire, educație, angajabilitate și sănătate.

D2.3.1. Extinderea infrastructurii de servicii sociale destinate persoanelor vârstnice

D2.3.2. Extinderea infrastructurii de servicii sociale destinată tuturor categoriilor de beneficiari

D2.3.3. Intervenții integrate pentru extinderea infrastructurii de servicii sociale și creșterea calității vieții populației din cartierele dezavantajate

02.4. Calitatea ridicată a spațiului public și a locuirii

Obiectivul se concentrează pe eficientizarea modului de utilizare a resurselor de teren (inclusiv din cartierele de locuințe) și pe ameliorarea calității fondului construit. Astfel, vor fi lansate operațiuni de regenerare urbană și de sporire a siguranței publice, inclusiv în zona centrală. Aceste operațiuni se vor concentra cu precădere pe reconfigurarea spațiilor interstițiale astfel încât suprafața alocată pentru parcări să fie eficientizată, să fie amenajate o serie de spații publice cu rol comunitar sau de agrement și să fie modernizate circulațiile locale (zone cu prioritate pentru pietoni). În paralel cu intervențiile ce vizează spațiul public va începe și programul de inventariere, expertizare și consolidare a clădirilor cu probleme structurale sau al căror termen de valabilitate a expirat.

D3.4.1. Creșterea calității spațiului public prin intervenții de regenerare urbană (inclusiv dotări și amenajări moderne)

D3.4.2. Asigurarea siguranței publice și a durabilității fondului locativ

D3.4.3. Asigurarea unei oferte atractive și accesibile de locuințe pentru tineri

D2.4.4. Extinderea infrastructurii de dotări comunitare în cartierele municipiului Arad

03. ARAD VIBRANT - ORAȘ PRIMITOR, EFERVESCENT, CU O OFERTĂ VARIATĂ DE OPORTUNITĂȚI DE PETRECEREA TIMPULUI LIBER ȘI DE VIZITARE

Valorificarea sustenabilă a resurselor locale va contribui la sporirea notorietății municipiului Arad atât pe plan local, dar și național sau chiar internațional, acesta fiind din ce în ce mai recunoscut ca un pol cultural de renume, ca un centru urban cu tradiție sportivă, dar și ca o destinație turistică aparte, în care se îmbină cadrul verde revigorant cu efervescența citadină. În acest sens, intervențiile din cadrul acestui obiectiv vizează o serie de paliere principale precum dezvoltarea infrastructurii, diversificarea ofertei de activități, îmbunătățirea mijloacelor de promovare, dar și susținerea actorilor locali relevanți în sectoarele cultural-artistice, sportive și turistice.

03.1. Infrastructură culturală modernă și diversă, ce susține o viață urbană activă și promovează specificul local

Obiectivul propune continuarea eforturilor în domeniul dezvoltării și promovării activităților culturale prin reabilitarea infrastructurii culturale și înființarea de noi obiective care să promoveze cultura locală prin consolidarea sprijinului pentru actorii locali, precum și prin promovarea unei agende culturale comune, în parteneriat cu organizațiile locale active în domeniu, asigurând astfel vizibilitatea evenimentelor culturale ce se desfășoară în municipiul Arad. Obiectivul este complementar și obiectivelor specifice referitoare la spațiul public, spațiul public reprezentând, alături de infrastructura culturală, suportul pentru o viață socio-culturală activă.

D3.1.1. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii culturale, inclusiv prin reintroducerea în circuitul urban și valorificarea în scop cultural-comunitar a unor imobile abandonate / dezafectate / neutilizate

D3.1.2. Promovarea patrimoniului și a ofertei culturale

D3.1.3. Sprijinirea actorilor din domeniile cultural-artistice

03.2. Patrimoniu cu valoare arhitectural-ambientală și istorică ridicată (altul decât instituțiile de cultură) - reabilitat și promovat

Reabilitarea clădirilor istorice sau valoroase, aflate într-un stadiu accentual de degradare, reprezintă o prioritate având în vedere numărul ridicat al acestora și potențialul pe care îl prezintă pentru îmbunătățirii imaginii urbane și

a găzduirii unor activități de interes public. O direcție aparte este reprezentată și de valorificarea Cetății Aradului și introducerea acesteia treptat în viața urbană. Prin implementarea acestui obiectiv, structura municipiului Arad va fi caracterizată de doi poli culturali majori, centrul istoric și Cetatea Aradului, susținuți însă și de o serie de centralități secundare.

D3.2.1. Reintroducerea cetății Aradului în circuitul urban

D3.2.2. Conservarea și valorificarea patrimoniului construit istoric și a clădirilor cu valoare arhitectural-ambientală ridicată

O3.3. Tradiție sportivă consolidată și ofertă variată de agrement, susținute de activități diverse și atractive și de o infrastructură de sport și agrement dezvoltată și modernă

Obiectivul dedicat sportului și agrementului urmărește dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sportive și de agrement de anvergură a municipiului, pe de-o parte, dar și crearea de noi obiective pentru încurajarea sportului de masă și asigurarea unei oferte variate de oportunități de petrecere a timpului liber, pe de altă parte.

D3.3.1. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii existente sportive din municipiul Arad

D3.3.2. Promovarea sportului arădean

D3.3.3. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii existente și diversificarea activităților de agrement și petrecerea timpului liber

O3.4. Destinație turistică recunoscută pentru turism de afaceri, cultural și de agrement

Deși turismul reprezintă o activitate economică secundară pentru municipiul Arad, diversitatea obiectivelor turistice și buna amplasare în relație cu principalele culoare de transport face ca acest domeniu să aibă un potențial semnificativ de creștere. Obiectivul dedicat turismului răspunde cu precădere la nevoia de a contura o imagine turistică („brand”) clară și atractivă, bazată atât pe atuurile locale, cât și pe relația cu teritoriul înconjurător, fiind în același timp pus accentul și pe experiența vizitatorilor în cadrul destinației.

D3.4.1. Promovarea municipiului Arad ca o destinație turistică

D3.4.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii turistice și a amenajărilor conexe

O4. ARAD CONECTAT ȘI ACCESIBIL - PROMOTOR AL MOBILITĂȚII URBANE DURABILE, CU O INFRASTRUCTURĂ DE TRANSPORT MODERNĂ ȘI EFICIENTĂ

Mobilitatea urbană stă la baza funcționării și dezvoltării durabile a orașelor contemporane. În cazul municipiului Arad, obiectivul dedicat acestui domeniu are în prim-plan tranziția de la un oraș bazat pe automobil către unul care mizează preponderent pe modalități de deplasare nepoluante (sau cu grad redus de poluare). Așadar, cea mai mare parte a intervențiilor sunt conturate încât să facă transportul public mai atractiv, să încurajeze deplasările nemotorizate, să optimizeze rețeaua de transport și nu în ultimul rând să reducă spre minim, preferabil zero, accidentele rutiere cu răniți grav sau persoane decedate. Acest demers este susținut și prin tehnologia informației și comunicațiilor, astfel încât digitalizarea serviciilor și infrastructurii de transport reprezintă un aspect esențial în următorii 10 ani.

O4.1. Rețea de circulații rutiere optimizată care asigură o bună conectivitate la nivelul municipiului

Obiectivul se referă la creșterea conectivității și optimizarea rețelei stradale la nivel intraurban dar și periurban. Din acest motiv el cuprinde cu precădere modernizări de drumuri sau noi legături care să permită o mai bună relaționare între zonele de producție, asigurând totodată o separare a culoarelor dedicate traficului greu de zonele rezidențiale.

D4.1.1. Definitivarea rețelei de circulații dedicate traficului greu

D4.1.2. Modernizarea și optimizarea infrastructurii rutiere

O4.2. Sistem de transport public eficient, atractiv și accesibil cu zero emisii CO2

Obiectivul se referă pe de-o parte la calitatea transportului public al municipiului Arad. În acest caz calitatea este formată din eficiență, atractivitate și accesibilitate.

Accesibilitatea se referă la faptul că cea mai mare parte a populației (peste 90%) are acces la rețeaua de transport public având cel puțin o stație în apropierea locuinței (max. 350 m distanță), deservită de linia de transport public cu o frecvență de maxim 10 minute. De asemenea, accesibilitatea implică și faptul că toate vehiculele din flota transportatorului sunt echipate pentru persoane cu dizabilități locomotorii / persoane cu mobilitate redusă. Un alt aspect care ține de accesibilitate se referă la disponibilitatea informațiilor în ceea ce privește orarul, aspect asigurat prin respectarea orarului și transformarea lui într-un sistem de informare în timp real.

Atractivitatea transportului public se referă cu precădere la confortul oferit în vehicule și în stațiile de transport public. Din acest motiv, accentul cade pe (re)amenajarea a 100 de stații de transport public și modernizarea parcului de vehicule (achiziționare a 10 tramvaie, 30 autobuze ecologice, 5 autobuze electrice).

Eficiența transportului public este relaționată direct cu viteza de deplasare aspect asigurat prin modernizarea căii de rulare pentru tramvai, modernizarea flotei alături de un sistem de priorizare a transportului public.

Pentru a susține transferul de la autovehiculul privat către transportul public este folosită și rețeaua de puncte de tip „park & ride” al cărei scop este de a prelua și transforma fluxurile auto din suburban și periurban. Aceste noduri intermodale vor funcționa și ca autogări asigurând transferul de la transportul public județean / internațional către cel local. Cele trei gări ale Aradului reprezintă de asemenea, noduri importante pentru navetiștii care folosesc diversele trenuri metropolitane sau regionale.

D4.2.1. Continuarea modernizării sistemului de transport public cu tramvaie

D4.2.2. Completarea și extinderea sistemului de transport public cu noi linii de autobuz deservite de autobuze electrice

D4.2.3. Modernizarea stațiilor de transport public și dezvoltarea nodurilor intermodale

D4.2.4 Dezvoltarea sistemului de transport public metropolitan pe cale ferată

04.3. Infrastructură de transport atractivă, incluzivă și sigură dedicată deplasărilor nemotorizate

Obiectivul răspunde preponderent nevoii de a extinde și revitaliza infrastructura pentru deplasări nemotorizate. Proiectele cuprinse în acest obiectiv nu se rezumă doar la sfera mobilității urbane, ci au un impact semnificativ asupra calității spațiului public, având capacitatea de a contribui la revitalizarea economică a centrului istoric. De asemenea, obiectivul reprezintă și continuarea demersului pornit prin pietonizarea străzii Meșianu. Astfel, o infrastructură atractivă dedicată pietonilor și bicicliștilor poate stimula creșterea substanțială a ponderii deplasărilor nemotorizate, aspect care atrage după sine reducerea poluării provenite de la traficul auto și îmbunătățirea generală a stării de sănătate a populației. Mai mult de atât, modernizarea infrastructurii pentru bicicliști va putea crește și interesul pentru utilizarea trotinetelor electrice și atragerea unor servicii de partajare trotinete electrice.

D4.3.1. Extinderea și modernizarea traseelor destinate pietonilor

D4.3.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii pentru biciclete

D4.3.3. Accesibilizarea spațiului public pentru persoanele cu dizabilități

04.4. Sistem eficient de parcuri, ce asigură deservirea tuturor cartierelor municipiului

Obiectivul este dedicat cu precădere procesului de eficientizare a resurselor de teren alocate parcurii. Așadar el are în vedere cu precădere realizarea de parcaje multietajate, fie că e vorba de parcuri hidraulice supraetajate în zonele rezidențiale, fie de parcuri subterane în zona centrală. Amenajarea acestor parcaje în parteneriat public-privat permite eliberarea treptată a unor resurse semnificative de teren care pot fi convertite în noi spații publice de tip scuar sau piațetă. De asemenea, inserția unor parcuri în zona centrală va permite renunțarea treptată la parcuri la stradă, aspect care aduce după sine posibilitatea extinderii trotuarelor pe străzi cu o varietate mare de obiective de interes public. Pentru a reduce timpul de căutare a unui loc de parcare, până în 2023 se va implementa și un proiect pilot de monitorizare și afișare în timp real a numărului de locuri de parcare disponibile.

D4.4.1. Extinderea sistemului de parcări din zona centrală a municipiului Arad

D4.4.2. Extinderea și eficientizarea sistemului de plată a parcării

O4.5. Management integrat, eficient și modern al mobilității

Acest obiectiv se referă cu precădere la gestiunea deplasărilor în mediul urban. Pentru reducerea congestiei se are în vedere implementarea unui sistem de management al traficului, orientat către prioritizarea transportului public. Obiectivul include și componenta de „smart city / smart mobility” care face referire la extinderea sistemelor de colectare a datelor specifice mobilității urbane alături de digitalizarea serviciilor de mobilitate (platforma și aplicația de mobilitate). Digitalizarea mobilității urbane are în vedere în primul rând schimbarea comportamentului cetățenilor (acces la informații în timp real, sisteme de bonificație, abonamente dedicate etc.) astfel încât aceștia să fie motivați să folosească cât mai mult transportul public. De asemenea, pentru a încuraja folosirea unor modalități de deplasare nepoluante sau cu un grad redus de poluare se vor efectua o serie de campanii de conștientizare. Acest lucru include și participarea Aradului la evenimente internaționale cum ar fi „Parking Day” sau „Săptămâna mobilității”.

D4.5.1. Implementarea de soluții inteligente pentru managementul mobilității

D4.5.2. Promovarea mobilității urbane durabile

D4.5.3. Digitalizarea serviciilor de mobilitate

O4.6. Infrastructură de suport dezvoltată și facilități pentru a susține tranziția către vehicule nepoluante

Acest obiectiv este conceput pentru a susține înlocuirea autovehiculelor din parcul auto actual cu unele nepoluante. Pe termen scurt și mediu, prioritatea este tranziția către vehicule electrice. Deși obiectivul se adresează tuturor proprietarilor de autoturisme și celor care au în vedere achiziționarea unuia, sunt tratate cu prioritate acele domenii unde electrificarea are un impact mai mare (ex. logistică, taximetrie, servicii de car sharing etc.). Obiectivul are în vedere dezvoltarea infrastructurii de suport nu doar pentru autoturisme, ci și pentru alte vehicule electrice cum ar fi trotinete, autobuze etc.

D4.6.1 Dezvoltarea rețelei de stații de încărcare vehicule electrice

D4.6.2 Încurajarea utilizării autovehiculelor electrice

O5. ARAD VERDE, SĂNĂTOS ȘI REZILIENT, CU EMISII SCĂZUTE DE CO₂

Pentru a atinge dezideratul de oraș verde, municipiul Arad va continua eforturile de reducere a emisiilor de CO₂ și de creștere a calității factorilor de mediu prin tranziția către un sistem energetic cu impact scăzut asupra calității mediului, finalizarea investițiilor în modernizarea și reabilitarea infrastructurii tehnico-edilitare și prin creșterea suprafeței de spații verzi, pentru o mai bună adaptare a orașului la efectele schimbărilor climatice.

Acest obiectiv este complementar obiectivelor ce vizează revitalizarea spațiului public și regenerarea urbană în cartierele de locuințe colective.

O5.1. Tranziție avansată către un sistem energetic cu impact scăzut asupra calității mediului

Producția de energie electrică este industria cu cel mai mare impact asupra calității aerului. În acest context, este de dorit ca municipiul Arad să continue eforturile de a sprijini, pe de-o parte, utilizarea energiei din surse regenerabile și de a investi, de cealaltă parte, în eficientizarea energetică a cel puțin 60% din fondului construit (clădiri rezidențiale, instituții publice). Eficientizarea energetică are efecte benefice atât în ceea ce privește reducerea impactului negativ asupra mediului, cât și în ceea ce privește reducerea costurilor de întreținere resimțite de cetățeni și administrație (termoficare, electricitate, gaze etc.). O altă prioritate este reabilitarea și dezvoltarea sistemului centralizat de termoficare, ce ar avea o contribuție semnificativă în tranziția către un oraș cu emisii scăzute de CO₂. Toate acestea asigură reducerea consumului de energie electrică, termică și de gaze naturale la jumătate față de anul 2019.

D5.1.1. Sprijinirea utilizării energiei din surse alternative

D5.1.2. Eficientizarea energetică a fondului construit și a sistemului de iluminat public.

D5.1.3. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea sistemului de termoficare

O5.2. Infrastructură de mediu modernă

Asemenea obiectivului anterior, modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare urmărește două scopuri majore: reducerea impactului asupra mediului și creșterea calității factorilor de mediu, pe de-o parte, și mai buna deservire a cetățenilor, pe de altă parte. Se propun în acest sens reabilitarea rețelelor și sistemelor de utilități existente. În ceea ce privește gestiunea deșeurilor, prin modernizare, se are în vedere o scădere cu 60% a cantității de deșeuri municipale depozitate, majoritatea deșeurilor colectate fiind reciclate și valorificate.

D5.2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare.

D5.2.2. Creșterea gradului de valorificare și reciclare a deșeurilor.

O5.3. Mediu de viață sănătos și sigur

În vederea ameliorării calității factorilor de mediu, rețeaua de spații verzi va fi extinsă, iar pe arterele majore de circulație și de-a lungul axelor din cartiere vor fi plantați arbori cu capacitate mare de retenție a CO₂, în aliniament cu rol de bariere naturale, în vederea reducerii impactului activității de transport asupra mediului. De asemenea, vor fi realizate intervenții pentru reducerea riscurilor naturale și tehnologice din municipiul Arad, considerând inclusiv impactul schimbărilor climatice asupra frecvenței și intensității producerii hazardurilor naturale.

D5.3.1. Valorificarea și extinderea rețelei albastre-verzi.

D5.3.2. Protecția împotriva riscurilor naturale și tehnologice.

O6. ARAD - MANAGEMENT URBAN PERFORMANT

Creșterea capacității administrative a autorității publice locale continuă să rămână un obiectiv imperios necesar pentru dezvoltarea durabilă a municipiului.

Municipiul Arad a avut rezultate foarte bune în ceea ce privește accesarea de finanțări și implementarea de proiecte, depășind orașe cu un aparat administrativ mai extins și potențial demografic mai mare. Astfel, pentru următorii ani, unul dintre principalele elemente de diferențiere ale municipiului Arad în competiția urbană va consta în calitatea actului de guvernare locală și capacitatea de parteneriat și colaborare cu actorii locali, cu cetățenii și cu societatea civilă, pentru a asigura o abordare strategică, integrată și coordonată a dezvoltării.

O6.1. Buna guvernare a municipiului, bazată pe o administrație publică locală eficientă, ce utilizează soluții digitale

Utilizarea noilor tehnologii, informatizarea și integrarea sistemelor și a bazelor de date reprezintă un pas important pentru eficientizarea funcționării autorității publice locale și pentru îmbunătățirea cooperării între direcțiile, serviciile și compartimentele Primăriei, dar și pentru reducerea birocrăției și interacțiunea mai facilă cu actorii locali din oraș.

D6.1.1. Dezvoltarea capacității de gestionare a dezvoltării municipiului printr-o planificare strategică eficientă bazată pe date actuale

D6.1.2. Creșterea gradului de adoptare a noilor tehnologii în gestiunea dezvoltării urbane și prestarea de servicii publice

O6.2. Cadru partenerial solid la nivel local, regional și internațional

În același timp, se va urmări promovarea unei democrații participative, precum și consolidarea parteneriatului și sinergiilor cu alte autorități și instituții publice, parteneri regionali, naționali și internaționali, cu scopul poziționării Aradului ca un centru socio-economic regional, valorificând poziția de reședință de județ și de furnizor județean de servicii. La nivel regional, cooperarea Arad – Timișoara – Oradea - Cluj-Napoca reprezintă un obiectiv asumat ce va contribui la dezvoltarea zonei de vest a țării.

D6.2.1. Diversificarea mijloacelor de interacțiune cu cetățenii și de implicare a acestora în procesul de luare a deciziilor

D6.2.2. Consolidarea relațiilor de parteneriat la nivel regional/zonal

D6.2.3. Sporirea transferului de cunoștințe și bune practici în cadrul unor parteneriate / rețele transfrontaliere / transnaționale

O6.2. Capacitate administrativă crescută, pe baza unor resurse materiale și umane performante

Un obiectiv relevant pentru consolidarea capacității administrative îl reprezintă și performanța resurselor materiale și umane pe care administrația publică locală le are la dispoziție, acestea reprezentând baza unui management urban eficient și modern. O direcție importantă este reprezentată de dezvoltarea competențelor digitale ale personalului Primăriei Municipiului Arad, pentru dezvoltarea capacității de lucru cu date cât mai complexe.

D6.2.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea clădirilor publice

D6.2.2. Dezvoltarea competențelor digitale ale personalului

3. DIRECȚII DE ACȚIUNE, PROGRAME, PROIECTE ȘI MĂSURI COMPLEMENTARE

3.1. DIRECȚII DE ACȚIUNE, PROGRAME/PROIECTE (PORTOFOLIUL DE PROIECTE)

O1. ARAD PERFORMANT - MOTOR ECONOMIC REGIONAL, CU VOCAȚIE INTERNAȚIONALĂ ȘI CAPACITATE DE A MENȚINE, ATRAGE ȘI SUSȚINE ACTIVITĂȚI ECONOMICE PERFORMANTE

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (lei)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri	Nivel de prioritate	Corelare cu alte demersuri / documentații strategice
O1. ARAD PERFORMANT - MOTOR ECONOMIC REGIONAL, CU VOCAȚIE INTERNAȚIONALĂ ȘI CAPACITATE DE A MENȚINE, ATRAGE ȘI SUSȚINE ACTIVITĂȚI ECONOMICE PERFORMANTE								
O1.1. Destinație atractivă pentru investiții ce oferă datele, informațiile, infrastructura și serviciile-suport necesare dezvoltării unui mediu local de afaceri competitiv								
D1.1.1. Promovarea oportunităților de investiții în municipiul Arad								
1	Inventarierea, cartarea și evaluarea activelor (spații construite, terenuri) disponibile pentru investiții și crearea unei baze de date informatice, corelată cu baza de date urbane și PUG	Idee	2022-2024	200,000.00	Buget local, POR 2014-2020, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	actualizat/ dezvoltat pe baza SIDU 2014-2020
2	Platformă de promovare a oportunităților de investiții – prezentarea tuturor aspectelor importante pentru investitori într-o manieră atractivă, interactivă, în limba română și engleză, folosită în strategia de promovare a orașului, conținând inclusiv aspecte privind maniera de colaborare cu autoritățile publice (ex. focus pe serviciile digitale oferite, facilități, etc.), avantajele competitive ale zonei, maparea terenurilor disponibile în GIS, accesibilitate, dotări, calitatea vieții; Pune la dispoziție opțiuni de căutare avansate și vizualizare a terenurilor disponibile în regiune care pot găzdui investiții (inclusiv greenfield, parcele în parcuri industriale) - corelat cu platforma/ centrul de resurse pentru forța de muncă; pot fi corelate într-o platformă integrată	Idee	2022-2024	150,000.00	Buget local, POR 2014-2020, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	actualizat/ dezvoltat pe baza SIDU 2014-2021
3	Dezvoltarea unui plan de marketing și pachet de promovare a municipiului Arad ca destinație de investiții	Idee	2022-2023	150,000.00	Buget local, parteneri privați, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
4	Stabilirea unei agende de evenimente naționale și internaționale de afaceri și promovare (expoziții, târguri etc.) și participarea unei delegații din partea municipiului Arad în vederea stabilirii de noi contacte și promovare ca destinație de investiții	Idee	2021-2035	300,000.00	Buget local, parteneri privați, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	

01.2. Ecosistem antreprenorial dinamic, bazat pe parteneriat, și puternic ancorat în realitatea economică națională și europeană**D1.2.1. Sprijinirea antreprenoriatului prin inițiative hard și soft**

5	Crearea unui Centru pentru sprijinirea antreprenoriatului: incubator de afaceri, centru de resurse pentru antreprenori și spații pentru prototipare și mică producție, servicii suport pentru dezvoltarea afacerilor și asigurarea sustenabilității acestora	Idee	2023-2030	15,000,000.00	Buget local, POR 2021-2027, parteneri privați, alte surse	Parteneri privați, Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	actualizat/ dezvoltat pe baza SIDU 2014-2020
6	Dezvoltarea unui incubator și accelerator de afaceri pentru sectorul IT&C și al noilor tehnologii	Idee	2024-2027	8,000,000.00	POR 2014-2020, parteneri privați, alte surse, Buget local	Municipiul Arad, universități, ONG-uri din domeniu, parteneri privați	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020

D1.2.2. Consolidarea dialogului între principalii actori locali și regionali cu privire la dezvoltarea economică locală

7	Înființarea unui grup de lucru pentru dezvoltare economică în cadrul Primăriei Municipiului Arad, cu participarea reprezentanților actorilor economici locali	Idee	2021-2035 (întâlniri lunare/trimestriale)	50,000.00	Buget local (protocol pentru organizarea întâlnirilor)	Municipiul Arad, reprezentanți ai mediului de afaceri	Proiect prioritar	SIDU 2014-2020
8	Dezvoltarea și facilitarea de parteneriate și proiecte internaționale (schimburi de experiență, vizite de studiu etc.) pe tema dezvoltării economice locale, atragerii și retenției forței de muncă	Idee	2021-2035	200,000.00	Buget local, programe de cooperare teritorială și schimburi de experiență (Interreg, URBACT etc.)	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2021
9	Înființarea unei unități la nivelul Primăriei Municipiului Arad (serviciu/compartiment) responsabilă pentru relația cu mediul de afaceri și monitorizarea și actualizarea datelor relevante (utilizând baza de date integrată) privind mediul economic local, activitatea din zonele industriale etc.	Idee	2022-2024	NA	NA	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
10	Creșterea implicării în structuri regionale de tip cluster (de ex. în domeniul automotive) - identificarea de oportunități, networking, asociere formală	Idee	2022-2027	NA	NA	Municipiul Arad, reprezentanți ai mediului de afaceri, mediului universitar, ONG-uri	Lista lungă de proiecte	

01.3. Destinație atractivă pentru dezvoltarea unei cariere – atitudine proactivă pentru retenția și atragerea forței de muncă**D1.3.1. Atragerea și retenția forței de muncă în municipiul Arad**

11	Elaborarea unei strategii și campanii pentru retenția și atragerea forței de muncă, bazate pe cooperare inter-instituțională și dialog între mediul de afaceri, autoritățile locale și instituțiile cu rol în sprijinirea forței de muncă	Idee	2022-2027	400,000.00	Buget local, PO educație și ocupare 2021-2027, parteneri privați, alte surse	Municipiul Arad, CJ Arad, CCIA Arad, instituții de învățământ, ISJ, parteneri privați	Proiect prioritar	actualizat/ dezvoltat pe baza SIDU 2014-2020
12	Susținerea/ facilitarea parteneriatelor între universități/ învățământul tehnic și profesional și agenți economici în vederea organizării de stagii de practică și alte activități comune cu rolul de retenție a forței de muncă locale și a corela educația cu nevoile reale de pe piața locală a forței de muncă	Idee	2021-2035	NA	NA	Municipiul Arad, ISJ, universități, licee tehnice, școli	Proiect prioritar	

							profesionale, parteneri privati	
O1.4. Centru județean și regional ce sprijină inovarea bazată pe parteneriat în folosul ecosistemului economic local								
D1.4.1. Sprijinirea sectorului cercetare-dezvoltare-inovare prin integrarea în rețele naționale și internaționale, informare și testare								
13	Dezvoltarea unui birou virtual de informare și sprijin specializat privind oportunitățile de finanțare, respectiv metodele de implementare, în ceea ce privește finanțările europene care sprijină sectorul CDI (Horizon Europe, COSME, Eurostars-Eureka, EIT etc.)	Idee	2023-2027	300,000.00	Buget local/ regional, alte surse	Municipiul Arad, universități, ADR Vest, CJ Arad	Lista lungă de proiecte	
14	Dezvoltarea și facilitarea de parteneriate, schimburi de experiență, vizite de lucru și evenimente pentru dobândirea de noi cunoștințe și competențe cu privire la managementul inovării și sprijinirea CDI	Idee	2021-2035	200,000.00	Buget local, programe de cooperare teritorială și schimburi de experiență (Interreg, URBACT etc.)	Municipiul Arad, universități, parteneri privați	Lista lungă de proiecte	
15	Înființarea și dezvoltarea unui Parc Științific și Tehnologic, pornind de la activitatea de CDI existentă în universitățile locale	Idee	2025-2027	5,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, universități, parteneri privați	Lista lungă de proiecte	
16	Organizarea de concursuri de soluții inovatoare și hackathoane și finanțarea/ implementarea proiectelor cu potențial în rândul IMM-urilor și microîntreprinderilor / studenților privind îmbunătățirea serviciilor/infrastructurii publice de tip Smart City - cel puțin un eveniment anual	Idee	2022-2035	500,000.00	Buget local, parteneri privați, EIT, alte surse	Municipiul Arad, universități, parteneri privați, ONG	Proiect prioritar	

O2. ARAD - ORAȘ AL BUNĂSTĂRII, CU UN CAPITAL SOCIAL DEZVOLTAT ȘI O CALITATE CRESCUTĂ A LOCUIRII ȘI A SERVICIILOR PUBLICE

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (lei)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri	Nivel de prioritate	Corelare cu alte demersuri / documentații strategice
O2. ARAD - ORAȘ AL BUNĂSTĂRII, CU UN CAPITAL SOCIAL DEZVOLTAT ȘI O CALITATE CRESCUTĂ A LOCUIRII ȘI A SERVICIILOR PUBLICE								
O2.1. Infrastructură de învățământ performanță și atractivă, bazată pe excelență și ofertă diversificată								
D2.1.1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de învățământ preșcolar								
1	Reabilitare termică clădire Grădinița PP11 - str. Crasna 44	Idee	2023-2027	820,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2021
2	Reabilitare termică clădire Grădinița PP12 - str. Ardealului 9-11	Idee	2023-2027	1,450,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2022
3	Reabilitare termică clădire Grădinița "Piticot" (PP19) - str. Griviței nr. 17	Idee	2023-2027	3,600,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2023
4	Extindere și modernizare Grădinița PP 22	Idee	2025	2,250,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2024

5	Mansardare Grădinița PP Elefântelul	PT	2022-2025	2,169,851.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
6	Extindere clădire Grădinița PP Prichindel	SF	2023	1,500,000.00	POR 2014-2020, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2026
7	Reabilitare Grădinița PN22 - str. Pescăruș nr. 22	Idee	2025	200,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	buget aproximat (proiect cuprins în evidența ISJ)
8	Reabilitare termică și modernizare clădiri Unități de învățământ preșcolar	Idee	2021-2027	6,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
D2.1.2. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de învățământ școlar								
9	Reabilitare termică clădire Școala Gimnazială Iosif Moldovan (nr. 3) - local str. Oituz nr. 108-114	Idee	2025-2027	2,744,885.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
10	Reabilitare termică clădire Școala Gimnazială Iosif Moldovan (nr. 3) - local str. R. Ciorogariu nr. 18-22	Idee	2025-2027	1,278,829.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
11	Reabilitare termică clădire Liceul național de Informatică (sediul de pe str. Udrea nr. 22)	Idee	2025-2027	3,189,645.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
12	Reabilitare termică clădire Școala gimnazială Adam Nicolae - str. Steagului nr. 27	Idee	2025-2027	2,519,098.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
13	Reabilitare termică clădire Școala gimnazială Aron Cotruș - str. Petru Rareș nr. 21	Idee	2025-2027	2,456,475.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
14	Reabilitare termică clădire Școala gimnazială Caius Iacob - str. Nucet nr. 3	Idee	2025-2027	2,787,820.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
15	Reabilitare clădiri Școala Gimnazială "Ilarion Felea" - str. Ilarion Felea nr. 7-13	Idee	2025-2027	2,000,000.00	PNRR, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
16	Reabilitare clădire Școala Gimnazială "Nicolae Bălcescu" - str. Poetului nr. 89A	Idee	2025-2027	1,200,000.00	PNRR, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
17	Reabilitare clădire Școala Gimnazială "Regina Maria" - str. Mioriței nr. 9A	Idee	2025-2027	1,500,000.00	PNRR, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
18	Reabilitare interioară Școala Gimnazială "Aurel Vlaicu" - str. Fulgerului nr. 2-4	Idee	2025-2027	100,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
19	Proiect de dotare cu infrastructură IT în învățământul primar și gimnazial	Idee	2022-2027	3,000,000.00	POCIDIF 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad, ISJ	Lista lungă de proiecte	
D2.1.3. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de învățământ liceal								
20	Reabilitare și amenajare teren de sport Colegiul Național Moise Nicoară Arad	PT în execuție	2022	3,912,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
21	Reabilitare termică clădire Colegiul de Arte Sabin Drăgoi - local B-dul Revoluției nr. 20	Idee	2023-2027	2,661,180.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
22	Reabilitare termică clădire Colegiul Național Vasile Goldiș - local str. Ștefan Augustin Doinaș	Idee	2023-2027	2,658,038.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020

23	Reabilitare termică clădire Colegiul Național Vasile Goldiș - local Calea Victoriei nr. 1-3	Idee	2023-2027	3,379,672.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
24	Reabilitare termică clădire Colegiul Național Preparandia Dimitrie Țichideal - str. Lucian Blaga nr. 9	Idee	2023-2027	1,500,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
25	Reabilitare corp clădire Colegiul Național Preparandia Dimitrie Țichideal - str. Lucian Blaga nr. 9	PT	2022-2027	2,000,000.00	PNRR, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2020
26	Reabilitare clădire Colegiul Național Elena Ghiba Birta	În execuție	2021-2022	15,150,000.00	POR 2014-2020, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2024
27	Reabilitare termică clădire Liceul Teoretic A. M. Guttenbrun - local str. Posada nr. 19	Idee	2025-2027	2,159,245.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
28	Extindere spațiu la Liceul Teologic Baptist "Alexa Popovici" printr-un modul mobil	În implementare	2021-2022	170,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
29	Reabilitare clădire Liceul Teologic Penticostal	Idee	2027	500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
30	Proiect de dotare cu infrastructură IT în învățământul liceal	Idee	2022-2027	3,000,000.00	POCIDIF 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
D2.1.4. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii pentru învățământul profesional și tehnic								
31	Reabilitare clădire și instalații la Colegiul Csiky Gergely	În execuție	2021	4,614,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
32	Reabilitare termică clădire Liceul cu Program Sportiv - local str. Independenței nr. 3	Idee	2025-2027	1,538,434.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2024
33	Reabilitare interioară Școala Postliceală Sanitară - Calea Victoriei nr. 1-3	Idee	2025-2027	300,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
34	Reabilitare Liceul Electromecanic de Construcții și Protecția Mediului Arad - sediul de pe Bulevardul Decebal nr. 31 A (fostul Liceu Tehnologic "Aurel Vlaicu") - sediul de pe str. Ioan Flueraș nr. 10 C (fostul Liceu Tehnologic de Construcții și Protecția Mediului) - sediul de pe str. Mărășești nr. 34 (fostul Liceu Tehnologic de Transporturi Auto "Henry Coandă")	Idee	2022-2027	6,800,000.00	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2024
35	Reabilitare Liceul Tehnologic de Electronică și Automatizări "Caius Iacob" - Piața Caius Iacob nr. 1	Idee	2022-2027	1,000,000.00	PNRR, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
36	Reabilitare Liceul Tehnologic de Industrie Alimentară - str. Lucian Blaga nr. 15	Idee	2022-2027	2,393,045.00	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2024
37	Reabilitare Liceul Tehnologic "Francisc Neuman": - sediul de pe str. Sava Tekelia nr. 1 - sediul de pe Calea Timișoriei nr. 29-31 (fostul Liceu Tehnologic "Iuliu Moldovan")	Idee	2022-2027	6,717,546.00	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2024

	- sediul de pe Calea Timișorii nr. 29-31 (fostul Liceu Tehnologic "Iuliu Moldovan" - Internat)							
38	Proiect de dotare cu infrastructură IT în învățământul profesional și tehnic	Idee	2022-2027	2,000,000.00	POCIDIF 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
D2.1.5. Corelarea sistemului de învățământ cu cerințele pieței muncii								
39	Amenajare Campus Școlar al Meseriilor	idee	2027	10,000,000.00	POR 2021-2027, PNRR, buget local, alte surse	Municipiul Arad, ISJ, actori economici	Lista lungă de proiecte	
D2.1.6. Sprijinirea excelenței în educație								
40	Înființarea unui centru de excelență destinat elevilor cu rezultate școlare deosebite	idee	2025	6,000,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad, ISJ	Lista lungă de proiecte	
D2.1.7. Digitalizarea și dezvoltarea competențelor digitale și alte competențe transversale								
41	Constituirea unor centre comunitare pentru formarea competențelor digitale, STEM și educație pentru mediu (per centru) - corelare cu centrele de servicii publice	idee	2025	50,000.00	POEO 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad, ISJ	Lista lungă de proiecte	
42	Achiziționare echipamente IT pentru școli	în implementare	2021-2022	35,582,149.32	POC 2014-2020	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
D2.1.8. Susținerea mediului universitar local								
43	Implementare platformă open-data	idee	2025	1,000,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Universități, Municipiul Arad, ISJ, actori economici	Lista lungă de proiecte	
44	Construire cămin studențesc Universitatea Aurel Vlaicu	In execuție	2023	12,153,000.00	CNI, buget local, alte surse	Universitatea Aurel Vlaicu	Lista lungă de proiecte	
O2.2. Comunitate activă și educată, adepta unui mod de viață sănătos și responsabil, sprijinită de o infrastructură municipală de sănătate modernă								
D2.2.1. Promovarea unui mod de viață sănătos și a culturii ecologice								
45	Campanie de promovare a unui mod de viață sănătos	Activitate permanentă	2021-2027	820,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, ONG-uri locale	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020, Plan de dezvoltare a Sănătății
46	Includerea Mun. Arad în Rețeaua Europeană "Orașe sănătoase": Transmiterea aplicației pentru includerea în rețea (Faza VIII)	Idee	2024-2027	45,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020, Plan de dezvoltare a Sănătății
47	Let's do it Arad!	Activitate anuală	2021-2027	150,000.00	Alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
48	Proiect privind informarea și comunicarea către cetățeni	Activitate permanentă	2021-2030	100,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020, Plan de dezvoltare a Sănătății
D2.2.2. Modernizarea infrastructurii municipale de sănătate								

49	Accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități la unitățile de sănătate publică	Idee	2022-2026	800,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2020
50	Achiziție aparatură medicală pentru spital	În implementare	2021-2023	13,317,013.06	POIM 2014-2020, buget local, alte surse	Municipiul Arad, Spitalul Clinic Județean de Urgență Arad, CJ Arad	Proiect prioritar	
51	Reabilitare secția Recuperare, medicină fizică și balneologie - SCJU Arad Secția P-ța M. Viteazul	SF Aprobate	2021-2023	6,743,047.61	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
52	Accesibilizare clădiri ale secțiilor clinice - SCJU Arad Reumatologie și Interne (Pavilionul A), O.R.L. - Oftalmologie	SF Aprobate	2021-2023	1,597,750.70	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
53	PT+DE+Execuție Reparație capitală a acoperișurilor Pavilionului A la secția Interne a Spitalului Clinic Județean de Urgență Arad din P-ța M. Viteazul nr.7-8	DALI	2021-2023	3,500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
54	S.F. Construire spital nou	Idee	2021-2027	500.000.00	PNRR, Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CJ Arad	Lista lungă de proiecte	
02.3. Coeziune socială și identitate locală, bazată pe incluziunea și integrarea grupurilor vulnerabile								
D2.3.2. Extinderea infrastructurii de servicii sociale destinate persoanelor vârstnice								
55	Reorganizarea centrelor de zi pentru vârstnici în vederea diversificării ofertei de activități	Idee	2021-2024	500,000.00	POIDS 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
56	Planificare și plan de acțiune pentru îmbătrânire activă	Idee	2021-2025	200,000.00	POIDS 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
57	Complex servicii socio-medicale integrate de zi pentru persoane vârstnice	Idee	2021-2023	3,748,500.00	POIDS 2021-2027, POS 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
D2.3.3. Extinderea infrastructurii de servicii sociale destinată tuturor categoriilor de beneficiari								
58	Grădină terapeutică la CIPV	Idee	2022-2024	90,000.00	POIDS 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
59	Modernizarea adăpostului de noapte situat pe Str. 6 Vânători nr. 55	Idee	2022-2024	1,000,000.00	POIDS 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
60	Centru respiro pentru persoane cu handicap	Idee	2022-2024	2,000,000.00	POIDS 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
61	Platformă integrată de prestare de servicii sociale	Idee	2021-2027	960,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
D2.3.4. Intervenții integrate pentru extinderea infrastructurii de servicii sociale și creșterea calității vieții populației din cartierele dezavantajate								
62	Construire centru multifuncțional pentru persoane din zone urbane marginalizate - Zona Șezătorii Pădurii	În implementare	2021-2023	6,889,850.73	POR 2014-2020, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
63	Construire centru multifuncțional pentru persoane din zone urbane marginalizate - Zona Tarafului	În implementare	2021-2023	5,217,693.50	POR 2014-2020, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
02.4. Calitatea ridicată a spațiului public și a locuirii								

D2.4.1. Creșterea calității spațiului public prin intervenții de regenerare urbană (inclusiv dotări și amenajări moderne)								
64	Regenerarea urbană a spațiilor din zona blocurilor de locuințe din cartierele Alfa, Faleza Mureș, Confecții, Micălaca, Vlaicu și Centru, inclusiv zona protejată din municipiul Arad	În implementare	2021	221,318,000.00	Împrumut BERD, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
65	Program de revitalizare a spațiilor publice de mici dimensiuni din zona protejată - străzile Cozia - scuar, Desseanu - scuar, Ion Georgescu - extins pietonal și spațiu verde, Mucius Scaevola - scuar lângă Piața Bou' Roșu, Preparandiei - amenajare spații publice scuaruri	Idee	2021-2027	1,000,000.00	PNRR, POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
66	Achiziție și montaj mobilier urban în zone verzi și pe domeniul public al municipiului Arad	Idee	2022-2027	1,500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
67	Proiect de identificare a spațiilor publice abandonate care pot fi revitalizate prin intervenții punctuale - concurs pentru cetățeni de identificare a unor spații publice din oraș (cartiere/zona centrală) nedescoperite, cu potențial pentru amenajare	Idee	2030	300,000.00	PNRR, POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
68	Amenajare Scuaruri verzi în zona construită protejată a municipiului Arad	Idee	2023-2027	2,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	Planul de Revitalizare a Zonei Protejate
69	Promovarea dezvoltării străzilor comerciale în municipiul Arad	Idee	2023-2027	40,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	Planul de Revitalizare a Zonei Protejate
70	Program de amenajare a unor spații publice în toate cartierele Aradului	Idee	2022-2027	500.000,00 / an	PNRR, POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
71	Program de revitalizare a spațiilor publice în toate cartierele Aradului	Idee	2022-2027	200.000,00 / an	PNRR, POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
D2.4.2. Asigurarea siguranței publice și a durabilității fondului locativ								
72	Consolidare imobile fond locativ	DALI	2023	6,000,000.00	Buget local, asociații de proprietari, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
D2.4.3. Asigurarea unei oferte atractive și accesibile de locuințe pentru tineri								
73	Construire locuințe ANL pentru tineri în municipiul Arad și asigurarea utilității (2 blocuri)	În implementare	2021	1,200,000.00	Buget local, ANL, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	PSI
74	Construire locuințe de serviciu și asigurare cu utilități (4 blocuri)	Idee	2023-2027	30,000,000.00	Buget local, PPP, ANL, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	
D2.4.4. Extinderea infrastructurii de dotări comunitare în cartierele municipiului Arad								
75	Construire capelă cimitir Eternitatea	Idee	2022-2025	2,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
76	Amenajarea de noi cimitire și capele în municipiul Arad	Idee	2022-2027	5,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
77	Amenajare toalete publice în municipiul Arad	În implementare	2021-2022	2,600,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020

78	Organizarea de piețe volante în diferite zone ale orașului pentru producătorii locali de legume și fructe	Idee	2025	250,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	Planul de Dezvoltare a Sănătății
----	---	------	------	------------	-------------------------	-----------------	-------------------------	----------------------------------

O3. ARAD VIBRANT - ORAȘ PRIMITOR, EFERVESCENT, CU O OFERTĂ VARIATĂ DE OPORTUNITĂȚI DE PETRECEREA TIMPULUI LIBER ȘI DE VIZITARE

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (lei)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri	Nivel de prioritate	Corelare cu alte demersuri / documentații strategice
O3. ARAD VIBRANT - ORAȘ PRIMITOR ȘI EFERVESCENT, CU O OFERTĂ VARIATĂ DE OPORTUNITĂȚI DE PETRECEREA TIMPULUI LIBER ȘI DE VIZITARE								
O3.1. Infrastructură culturală modernă și diversă, ce susține o viață urbană activă și promovează specificul local								
D3.1.1. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii culturale, inclusiv prin reintroducerea în circuitul urban și valorificarea în scop cultural-comunitar a unor imobile abandonate / dezafectate / neutilizate								
1	Proiect de restaurare și reabilitare exterioară la Teatrul Clasic Ioan Slavici Arad	În implementare	2022	22,500,000.00	Proiect finanțat POR 2014-2020	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2020
2	Proiect de înființare și dezvoltare a unui centru multifuncțional pentru comunitatea maghiară în cadrul Cinematografului Studio		2023	150,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
3	Reabilitare clădire Teatrul Clasic Ioan Slavici Arad - etapa II - reabilitare interioară	PT	2021 - 2027	75,850,000.00	PNRR, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
4	Reabilitare clădire Teatrul de Marionete Arad	Idee	2021 - 2027	10,000,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
5	Reabilitare monumente de for public	Proiect realizat parțial	2021-2023	250,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
6	Amenajare Casa Monoxilei - includere de spațiu multimedia	Idee	2021 - 2027	500,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad, ONG-uri	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
7	Realizarea Muzeul tradițiilor arădene	Idee	2022 - 2025	500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CMCA, Centrul Cultural Județean Arad, ONG-uri	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
8	Proiect "Tramvaiul Arădean" - restaurarea unor tramvaie vechi și transformarea lor în puncte comerciale sau elemente de mobilier urban	Idee	2022 - 2027	400,000.00	Buget local, AFCN, alte surse	Municipiul Arad, CMCA, CTP	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020

9	Proiect de achiziție imobile - foste clădiri cu destinația de cultură și industriale pentru reintroducerea în circuitul cultural urban	Idee	2022 - 2027	45,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
10	Reabilitare clădire Cinema Studio	DALI	2022 - 2027	9,374,536.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
11	Realizarea unui ghid de amenajare a instituțiilor publice de cultură astfel încât acestea să implementeze instrumente moderne de prezentare și descriere a ofertei culturale	Idee	2021 - 2023	96,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CMCA, Centrul Cultural Județean Arad	Lista lungă de proiecte	
12	Elaborarea unui studiu pentru inventarierea spațiilor abandonate sau a spațiilor în stare avansată de degradare (inclusiv patrimoniul industrial) din municipiu cu potențial pentru transformarea lor în echipamente socio-culturale	Idee	2021 - 2027	144,000.00	Buget local, alte surse	CMCA, Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
13	Revitalizarea Casei de Cultură a Sindicatelor și transformarea acesteia într-un hub cultural	Idee	2027	4,800,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CMCA, Centrul Cultural Județean Arad	Lista lungă de proiecte	
14	Reabilitarea și reintroducerea în circuitul cultural a Teatrului Vechi (inclusiv Casa Hirschl)	Idee	2027	9,600,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CJ Arad	Lista lungă de proiecte	
15	Realizarea de lucrări la cinematograful Arta pentru îndeplinirea normelor de protecție împotriva riscului la incendiu	Idee	2022-2023	1,200,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
16	Reintroducerea în circuitul cultural a cinematografelelor din municipiul Arad	Idee	2025-2027	4,800,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
17	Revitalizarea fostei fabrici Marta și introducerea acestia în circuitul cultural, inclusiv prin amenajarea unui muzeu al tehnologiei și a unui spațiu cultural multifuncțional	Idee	2021-2027	9,600,000.00	PNRR, Buget local, parteneri, alte surse	Municipiul Arad, CMCA, Centrul Cultural Județean Arad	Lista lungă de proiecte	
D3.1.2. Promovarea patrimoniului și a ofertei culturale								
18	Program de promovare a patrimoniului cultural arădean prin marcarea traseelor cultural-turistice din oraș și din împrejurimi, precum și prin includerea acestuia în 3 noi circuite turistice la nivel județean și suprateritorial (spre exemplu, prin amenajarea unor trasee între municipiile Arad, Timișoara și Oradea)	Idee	2021 - 2027	1,200,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse,	Municipiile Arad, Timișoara și Oradea, CMCA, Centrul Cultural Județean Arad	Lista lungă de proiecte	

19	Sprejinierea organizării de evenimente culturale inedite prin asociere cu o serie de locații noi (spre exemplu, spectacole de muzică, teatru, film etc. în grădini de vară / în spațiile dintre blocuri / în piațete / în spații industriale / în mijloace de transport etc.)	Idee	2021 - 2027	960,000.00	Buget local, AFCN, alte surse	Municipiul Arad, CMCA, actori culturali	Lista lungă de proiecte	
20	Proiect de activare a spațiilor publice din zona centrală sau din cartierele municipiului Arad prin intervenții artistice ce folosesc orașul și arhitectura unică ca decor	Proiect realizat parțial	2021-2030	2,600,000.00	Buget local, AFCN, alte surse	Municipiul Arad, CMCA, actori culturali	Proiect prioritar	SIDU 2014-2020
21	Program de promovare a culturii și tradițiilor comunităților etnice prin organizarea de evenimente în spațiul public	Proiect realizat parțial	2021 - 2027	200,000.00	Buget local, alte surse, parteneriate	Municipiul Arad, CMCA, actori culturali	Proiect prioritar	SIDU 2014-2020
22	Realizarea unui manual al patrimoniului imaterial arădean și predarea acestuia în cadrul activităților extracurriculare din unitățile de învățământ la nivel local și județean	Idee	2022-2025	240,000.00	Buget local, AFCN, alte surse	Municipiul Arad, CMCA, Centrul Cultural Județean Arad, ISJ, ONG-uri	Lista lungă de proiecte	
23	Organizarea Street Delivery Arad (proiect pilot pietonizare temporară)	Proiect realizat parțial	2022-2027	300,000.00 / an	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, actori culturali	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
D3.1.3. Sprijinirea actorilor din domeniile cultural-artistice								
24	Realizarea și promovarea periodică a unui catalog privind sursele disponibile de finanțare pentru actorii culturali	În implementare	2021 - 2027	50,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CMCA	Lista lungă de proiecte	
25	Organizarea unor grupuri de lucru periodice cu actori reprezentativi din sectoarele culturale și creative	În implementare	2021 - 2027	Nu e cazul	Nu e cazul	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
26	Constituirea unei platforme integrate de dialog și promovare în domeniul cultural (cartarea actorilor culturali arădeni, oportunități în domeniu, promovarea evenimentelor culturale)	Idee	2022 - 2023	1,500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CMCA, Centrul Cultural Județean Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
27	Plan (program) anual de finanțare nerambursabilă a sectorului independent în domeniul cultural	În implementare	2021 - 2027	5,000,000.00 / an	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CMCA	Lista lungă de proiecte	
28	Amenajare spații pentru expoziție, producție și desfacere produse din manufacturi tradiționale	Idee	2021 - 2027	500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CMCA	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
29	Program anual de finanțare a unor proiecte realizate în parteneriat între actorii culturali din sectorul public, sectorul privat și mediul independent	Idee	2022-2027	1,500,000.00 / an	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CMCA	Lista lungă de proiecte	
O3.2. Patrimoniul cu valoare arhitectural-ambientală și istorică ridicată (altul decât instituțiile de cultură) - reabilitat și promovat								
D3.2.1. Reintroducerea cetății Aradului în circuitul urban								
30	Reabilitarea cetății Aradului	Fișa de proiect depusă la ADR Vest-Program Asistență	2021 - 2027 și post 2027	76,625,500.00	PNRR, POR 2021-2027, Buget local/alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2020

		Tehnică 2014-2020						
31	Regenerarea și revitalizarea spațiului public din zona centrală a cetății Aradului	Fișa de proiect depusă la ADR Vest-Program Asistență Tehnică 2014-2020	2021-2027	36,325,250.00	POR 2021-2027, Buget local/ alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2020
D3.2.2. Conservarea și valorificarea patrimoniului construit istoric și a construcțiilor cu valoare arhitectural-ambientală ridicată								
32	Sprrijin financiar pentru reabilitare clădiri cf. Legii 153	În implementare	2021-2023	8,000,000.00	Buget local, INP, alte surse	Municipiul Arad, INP	Lista lungă de proiecte	PSI
33	Sprrijin financiar pentru reabilitare clădiri cf. Legii 153 - continuare	Idee	2023-2027	10,000,000.00	Buget local, INP, alte surse	Municipiul Arad, INP	Lista lungă de proiecte	
34	Proiect de marcare a clădirilor monumente istorice cu plachete informative prezentând rolul acestora în istoria orașului	În implementare	2021 - 2022	500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2020
35	Proiect de valorificare a obiectivelor turistice și de patrimoniu de importanță deosebită prin amenajări de spațiu public (inserție mobilier urban, elemente de signalistică, iluminat arhitectural, etc.)	Proiect realizat parțial	2021 - 2023	2,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	SIDU 2014-2020
36	Revitalizarea fostei fabrici de spirt și drojdie "Frații Neumann" și introducerea acesteia în circuitul urban	Idee	2027	9,600,000.00	POR 2021-2017, PNRR, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
37	Realizarea unui ansamblu de bune practici și ghid de reabilitare / consolidare / amenajare a monumentelor istorice și a clăririlor cu valoare arhitectural-ambientală ridicată astfel încât acestea să respecte identitatea locală, inclusiv prin identificarea unor posibili specialiști ce pot fi implicați și aceste intervenții	Idee	2021 - 2023	144,000.00	Buget local, AFCN, alte surse	Municipiul Arad, OAR filiana Arad	Lista lungă de proiecte	
O3.3. Tradiție sportivă consolidată și ofertă variată de agrement, susținută de activități diverse și atractive și de o infrastructură de sport și agrement dezvoltată și modernă								
D3.3.1.Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii existente sportive din municipiul Arad								
38	Amenajare loc de joacă și teren de sport în Parcul Gai	În implementare	2021 - 2023	867,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
39	Construire complex sportiv zona Câmpul Liniștii	SF	2021 - 2027	52,969,000.00	Buget local, CNI, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
40	Înființare club sportiv nautic în municipiul Arad	Idee	2022-2025	900,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
41	Sala recuperare sportivi pentru baza sportiva Motorul Arad, Arad	SF	2021 - 2027	4,800,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	

42	DALI Reabilitare clădire Clubul Sportiv Voința Arad	Idee	2021-2024	120,000.00	Buget local	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
D3.3.2. Promovarea sportului arădean								
43	Organizarea anuală a Galei Sportului Arădean	Idee	2022 - 2027	480,000.00	Buget local, alte surse,	Municipiul Arad, cluburi sportive, ONG-uri, CSM Arad	Lista lungă de proiecte	
44	Program anual de sprijinire a copiilor din familiile defavorizate în practicarea unei discipline sportive	Idee	2022 - 2027	240,000.00	Buget local, buget de stat, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
45	Program de promovare a sportului către comunitate prin campanii de activare în spații frecventate de public (simulatoare sportive, competiții sportive în centrele comerciale, podiumuri în spațiul public pentru exerciții de gimnastică etc.)	Idee	2022 - 2027	240,000.00	Buget local, buget de stat, alte surse	Municipiul Arad, cluburi sportive, ONG-uri, CSM Arad	Lista lungă de proiecte	
46	Proiect de dezvoltarea unei platforme online care să reunească și să promoveze toate activitățile din agenda sportivă a municipiului pe parcursul unui an	Idee	2022 - 2023	144,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
47	Program anual și multiannual de finanțare nerambursabilă a proiectelor în domeniile de tineret și sport	În implementare	2022 - 2027	10,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CMCA	Lista lungă de proiecte	
48	Includerea foștilor sportivi de performanță în campaniile de promovare a sportului	Idee	2022 - 2027	150,000.00	Buget local, alte surse,	Municipiul Arad, cluburi sportive, ONG-uri, CSM Arad	Lista lungă de proiecte	
D3.3.3. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii existente și diversificarea activităților de agrement și petrecerea timpului liber								
49	Amenajarea Parcului Reconcilierii Româno-Maghiar	Idee	2021 - 2023	2,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
50	Program de revitalizare a spațiilor publice de mici dimensiuni din zona protejată	Idee	2021 - 2027	1,000,000.00	PNRR, POR 2021-2027, buget local, CNI, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
51	PUZ Dezvoltare Ștrand Neptun în municipiul Arad	Idee	2021 - 2023	85,000.00	Buget local	Municipiul Arad		
52	Dezvoltare Ștrand Neptun în municipiul Arad	Idee	2023 - 2027	45,000,000.00	Buget local, CNI, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
53	Reabilitare și modernizare instalații și echipamente de filtrare, tratare, încălzire și recirculare a apei din bazinele de înot strand adulți și strand copii Ștrand Neptun Arad - Lot 1	Documentație pentru achiziție PT și execuție	2023	24,470,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	PSI
54	Reabilitare zone de acces în zona de agrement Ștrand Neptun Arad - Lot 2	Documentație pentru achiziție PT și execuție	2023	8,193,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
55	Amenajare pardoseli de cauciuc la locurile de joacă din municipiul Arad	În implementare	2021 - 2023	8,203,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI

56	Revitalizarea Zonei Strada Mărului și Amenajarea ca Zonă de Acord	Proiect finanțat prin POR 2014-2020	2021 - 2023	31,500,000.00	POR 2014-2020, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
57	Acoperire patinoar - reabilitarea și modernizarea instalațiilor, dotărilor și spațiilor aferente patinoarului municipiului Arad	SF și PT	2021-2027	4,881,184.62	CNI, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	
58	Reconversia Funcțională și Revitalizarea Terenului din Zona Micalaca 300 și Transformarea lui în Zonă de Acord și Petrecere a Timpului Liber	În implementare	2021-2022	10,251,890.08	POR 2014-2020, Budget local	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
O3.4. Destinație turistică recunoscută pentru turism de afaceri, cultural și de acord								
D3.4.1. Promovarea municipiului Arad ca o destinație turistică								
59	Constituirea unei platforme integrate de promovare, informare și servicii turistice, cu prezentare în cel puțin o limbă de circulație internațională	Idee	2021 - 2027	250,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CCI Arad, parteneri privați	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
60	Elaborarea unui plan de marketing a destinației turistice Arad	Idee	2021 - 2027	144,000.00	POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
61	Realizarea unor hărți turistice ale municipiului Arad, care să cuprindă detalieri ale ariilor de interes din oraș dar și din județ, precum și o serie de alte informații utile	Idee	2021 - 2027	144,000.00	Buget local, alte surse,	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	
62	Realizarea unei miniserii de video-uri cu tema redescoperirii municipiului și a Cetății care să ilustreze avantajele de a locui și de a vizita municipiul Arad și promovarea acestora online	Idee	2021 - 2027	250,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, parteneri privați și ONG-uri	Listă lungă de proiecte	
63	Organizarea de campanii tematice sau sezoniere pentru promovarea turismului din municipiul Arad și la nivel național	Idee	2021 - 2027	1,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	
64	Proiect de realizare a unor colaje 360 sau chiar a unor materiale VR de promovare a centrului istoric și a Cetății Aradului pentru o experiență autentică	Idee	2021 - 2027	500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CCI Arad, parteneri privați și ONG-uri	Listă lungă de proiecte	
65	Crearea unui brand vizual pentru municipiul Arad	Idee	2023	144,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, CCI Arad, parteneri privați, CMCA	Listă lungă de proiecte	
66	Organizarea unor grupuri de lucru periodice cu actori reprezentativi din sectorul turismului	Idee	2021 - 2027	Nu implică alte costuri suplimentare	Nu implică alte costuri suplimentare	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	
67	Instituirea Organizației de Management a Destinației județul Arad	Idee	2021-2027	Nu implică alte costuri suplimentare	Nu implică alte costuri suplimentare	CJ Arad, Municipiul Arad, UAT-uri din județul Arad, operatori turistici	Listă lungă de proiecte	

D3.4.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii turistice și a amenajărilor conexe								
68	Extinderea rețelei de informare și promovare turistică prin înființarea unui centru de informare și promovare turistică multimedia	Proiect realizat parțial	2022	1,500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
69	Instalarea de totem-uri informative și interactive în arealele turistice din Zona Centrală	Idee	2021 - 2027	250,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	

04. ARAD CONECTAT ȘI ACCESIBIL - PROMOTOR AL MOBILITĂȚII URBANE DURABILE, CU O INFRASTRUCTURĂ DE TRANSPORT MODERNĂ ȘI EFICIENTĂ

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (lei)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri	Nivel de prioritate	Corelare cu alte demersuri / documentații strategice
04. ARAD CONECTAT ȘI ACCESIBIL - PROMOTOR AL MOBILITĂȚII URBANE DURABILE, CU O INFRASTRUCTURĂ DE TRANSPORT MODERNĂ ȘI EFICIENTĂ								
04.1. Rețea de circulații rutiere optimizată care asigură o bună conectivitate la nivelul municipiului								
D4.1.1. Definitivarea rețelei de circulații dedicate traficului greu								
1	Drum express Oradea – Arad (Realizare variantă ocolire/tranzit cartierul Gai)	Licitație SF + PT	2023-2027	12,890,000.00	PO Transport / PNRR, alte surse	CJ Bihor, Mun. Oradea, CJ Arad, Mun. Arad DRDP - CNAIR	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
2	Varianta de ocolire – latura S-E	SF în actualizare	2023-2027	72,000,000.00	PO Transport / PNRR, alte surse	CJ Arad, Mun. Arad, DRDP - CNAIR	Listă lungă de proiecte	PMUD 2021-2027
3	Reorganizarea traseelor pentru accesul vehiculelor cu masa totală maximă autorizată mai mare de 7.5 tone	în implementare	2023	45,000.00	Buget local,alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
4	Strategie de logistică la nivelul orașului	idee	2023-2027	250,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
D4.1.2. Modernizarea și optimizarea infrastructurii rutiere								
5	Realizarea unui pasaj subteran în intersecția Podgoria	idee	2023-2027	96,000,000.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
6	Reabilitare străzi în municipiul Arad – etapa II	în implementare	2022	20,542,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
04.2. Sistem de transport în public eficient, atractiv și accesibil cu zero emisii CO2								
D4.2.1. Continuarea modernizării sistemului de transport public cu tramvaie								
7	Refacție linie cale tramvai și a rețelei aeriene de contact aferente în Municipiul Arad – Tronson I P-ța Podgoria – Pasaj Micălaca – Micălaca zona III	PT	2025	30,541,000.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027

8	Modernizare sistem de transport public cu tramvaiul în municipiul Arad - traseu: Str. Pădurii (între strada Abatorului și str. Condușilor)	în implementare	2023	117,661,388.00	POR 2014-2020, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
9	Refacție linie cale tramvai și a rețelei aeriene de contact aferente în Municipiul Arad – Tronson III Calea Radnei (de la Pasaj Micălaça la str. Renașterii)	PT	2025	23,831,000.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
10	Achiziție material rulant electric 4 tramvaie dublă articulație, capacitate mare și 6 tramvaie vagon capacitate medie	în implementare	2022	85,287,667.00	POR 2014-2020,alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
11	Reabilitare infrastructură de tramvai Arad – Ghioroc	idee	2027	194,000,000.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	CJ Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
12	Achiziție material rulant electric 6 tramvaie dublă articulație, capacitate mare și 4 tramvaie vagon capacitate medie (2)	în implementare	2023-2027	79,277,403.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
13	Achiziție material rulant electric 20 tramvaie (etapa 3)	idee	2027	192,000,000.00	POR 2014-2020, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	PMUD 2021-2027
14	Achiziție material rulant electric 20 tramvaie (etapa 4)	idee	2030	192,000,000.00	POR 2014-2020, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	PMUD 2021-2027
15	Modernizare material rulant, tramvaie de tip GT6 și GT8 (17 tramvaie GT6 serie și 3 tramvaie GT8 serie)	idee	2030-2035	91,080,000.00	Buget local	Municipiul Arad	Lista lung[de proiecte	PMUD 2021-2027
16	Refacție linie cale tramvai și a rețelei aeriene de contact aferente în municipiul Arad – Tronsonul II Str. Făt-Frumos – Bucla Făt-Frumos	SF, PT în lucru	2021-2025	9,443,507.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
17	Extindere linie de tramvai spre zona industrială Vest	Idee	2025-2030	98,000,000	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect secundar ¹⁰	PMUD 2021-2027
18	Campanie de „branding” și publicitate dedicată transportului public	idee	2025	488,500.00	Buget local,alte surse	CTP Arad, Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
19	Amenajare stații transport public în municipiul Arad (stații smart)	idee	2023-2027 2025-2030	3,937,500.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
D4.2.2. Completarea și extinderea sistemului de transport public cu noi linii de autobuz deservite de autobuze electrice								
20	Amenajare traseu de transport public de călători cu autobuzul, care să asigure legătura pe arterele urbane între zona UTA și Str. Ștefan cel Mare	în implementare	2023	227,398,838.00	POR 2014-2020, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
21	Achiziție autobuze electrice 10 bucăți (etapa 2)	idee	2027	18,000,000.00	POR 2014-2020, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
22	Achiziție autobuze electrice 10 bucăți (etapa 3)	idee	2030	18,000,000.00	POR 2014-2020, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
D4.2.3. Modernizarea stațiilor de transport public și dezvoltarea nodurilor intermodale								
23	Terminal transport public – Aradul Nou (inclusiv P&R)	idee	2025-2030	25,000,000.00	POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
24	Terminal transport public – Arad Vest (inclusiv P&R)	idee	2027-2030	25,000,000.00	POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027

¹⁰ Proiectul este prioritar din perspectiva impactului potențial, ar asigura o bună deservire a zonei cu cea mai mare concentrare de locuri de muncă. El a fost marcat ca proiect secundar întrucât, soluția tehnică este dificil de implementat fiind nevoie de exproprieri multiple.

25	Terminal transport public – Calea Radnei (inclusiv P&R)	idee	2027-2030	25,000,000.00	POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
26	Amenajarea de stații de autobuz	DALI	2023	3,916,767.00	POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
27	Amenajare / Modernizare Gara Arad Vest	Idee	2025-2030	24,500,000	POT / POR 2021-2027	CFR Infra / Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	PMUD 2021-2027
28	Amenajare / revitalizare nod intermodal Gara Arad	Idee	2027-2035	72,000,000	POT / POR 2021-2027	CFR Infra / Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	PMUD 2021-2027
D4.2.4 Dezvoltarea sistemului de transport public metropolitan pe cale ferată								
29	Sistem de transport metropolitan pe cale ferată - tren metropolitan	idee	2027-2035	245,000,000	Fonduri UE post 2027	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	PMUD 2021-2027
04.3. Infrastructură de transport atractivă, incluzivă și sigură dedicată deplasărilor nemotorizate								
D4.3.1. Extinderea și modernizarea traseelor destinate pietonilor								
30	Remodelarea Bulevardului Revoluției	Licitație SF + PT	2027	143.746.050,00 (Faza 1 – 24.500.000,00 Faza 2 – 119.246.050,00)	PNRR, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
31	Reabilitare rampe și scări de acces pe digul Mureșului în municipiul Arad	în implementare	2021	655,000.00	Buget local,alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
32	Regenerare urbană zona Piața Avram Iancu din municipiul Arad	SF Licitație SF	2025	10,000,000.00	Buget local,alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
33	Regenerare urbană zona Piața Catedralei din municipiul Arad	SF	2023	10,000,000.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
34	Regenerare urbană Piața Reconcilierii (finalizarea Culoarului pietonal Piața Avram Iancu – Piața Catedralei – Piața Reconcilierii)	SF	2027	30,000,000.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
35	Pasarelă între Str. Romul Ladea (Micălaca) și Cetatea Aradului	idee	2027	15,000,000.00	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
36	Pasarelă peste Mureș în Micălaca (zona Str. Romul Ladea), în legătură directă cu Cetatea Aradului	SF	2027	15,000,000.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
37	Amenajare Pod Pietonal Acces la Insula Mureș	idee	2021	7,484,515.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
38	Program de extindere a spațiilor pietonale în centrul istoric (1 stradă / 2 ani) - primele străzi pot fi: Vasile Alecsandri și Gheorghe Lazăr	idee	2025-2035	1.000,000.00 / an	Buget local / alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
39	Piața Plevnei și str. Kuncz Aladar - pietonal cu acces pentru rezidenți și aprovizionare (legătură pietonală către Liceul A.Vlaicu)	idee	2023-2027	20000000	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	PMUD 2021-2027

40	Modernizare pasaje pietonale subterane ce traversează calea ferată în cartierul Micălaca	idee	2021-2025	800.000	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	
D4.3.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii pentru biciclete								
41	Amenajarea pistei de biciclete Arad - Fântânele	idee	2027	3,000,015.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	PMUD 2021-2027
42	Pistă de biciclete în cartierul Micălaca	idee	2027	1,000,000.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	PMUD 2021-2027
43	Piste de biciclete în cartierul Bujac	idee	2025	1,000,000.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
44	Amenajarea pistei de biciclete DJ 709C spre Westfield	idee	2027	3,000,015.00	PNRR / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
45	Program de modernizare a pistelor pentru biciclete	idee	2021-2025	4,500,000.00	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
46	Program de calmare a traficului (prioritar Bujac, Micălaca și Centru)	idee	2030 (program multianual)	500,000.00 / an	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
47	Program de echipare a unităților de învățământ și a obiectivelor de interes cu rasteluri pentru biciclete (formă „U” sau „O”)	idee	2023-2027 (program multianual)	200,000.00 / an	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
48	Program de amenajare parcuri securizate pentru biciclete în zonele de locuințe colective	idee	2023-2027 (program multianual)	150,000.00 / an	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
49	Școala velo – cursuri de mers pe bicicleta și educație rutieră (se poate crea inclusiv un “carnet de biciclist”)	idee	2022-2030	50,000 / an	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	
D4.3.3. Accesibilizarea spațiului public pentru persoanele cu dizabilități								
50	Reabilitarea/modernizarea trotuarelor, care să faciliteze accesul inclusiv pentru persoanele cu nevoi speciale	în implementare	2030 (program multianual)	1,000,000.00 / an	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
51	Instituirea unui serviciu de transport public la comandă pentru persoane cu dizabilități, inclusiv asigurare mijloace de transport	idee	2023-2027	4,000,000.00	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
O4.4. Sistem eficient de parcuri, ce asigură deservirea tuturor cartierelor municipiului								
D4.4.1. Extinderea sistemului de parcuri din zona centrală a municipiului Arad								
52	Amenajare parcare str. Aviator Georgescu – Arad	în implementare	2023	975,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI, PMUD 2021-2027
53	Parcare Park & Walk Podgoria	idee	2030	35,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	PMUD 2021-2027
54	Parcare Park & Walk str. Vârful cu Dor	SF	2023	974,410.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
D4.4.2. Extinderea și eficientizarea sistemului de plată a parcurii								

55	Digitalizarea sistemului de parcare (Etapa I – 2.500.000 lei)	idee	2023-2027	15,000,000.00	POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
56	Implementarea setului de măsuri din politica de parcare (limitare parcare la 2 ore în zona centrală, extinderea zonei de tarifare, creșterea tarifelor etc.)	în implementare	2021-2023	nu este cazul	nu este cazul	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
57	Achiziția de vehicule pentru monitorizarea plății parcării și ridicarea autoturismelor parcate neregulamentar	idee	2023	720,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
58	Completarea / modernizarea rețelei de parcometre	idee	2023	240,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
O4.5. Management integrat, eficient și modern al mobilității								
D4.5.1. Implementarea de soluții inteligente pentru managementul mobilității								
59	Sistem de management al traficului cu prioritizare transport public (Extinderea sistemului de supraveghere video și infrastructură rețea de comunicații (date/voce/software/video cu sistem de dispecerizare inclus pentru municipiul Arad)	Idee	2027	85,000,000.00	POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
D4.5.2. Promovarea mobilității urbane durabile								
60	Participare la "Săptămâna Europeană a Mobilității" - organizare evenimente	Idee	2035 (program multianual)	240,000.00 / an	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
61	Organizare "parking day" - concurs de soluții pentru mobilier urban care poate fi amplasat pe un loc de parcare eliberat	Idee	2035 (program multianual)	240,000.00 / an	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
D4.5.3. Digitalizarea serviciilor de mobilitate								
62	Aplicație transport public cu ghidare traseu și afișare în timp real a localizării mijloacelor de transport în comun – corelat / integrat în aplicația orașului de mobilitate urbană	Idee	2023-2025	250,000.00	POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
63	Aplicație / website transport multimodal / mobilitate ca un serviciu – mobility as a service (faza 1)	Idee	2025	450,000.00	POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
64	Aplicație / website transport multimodal / mobilitate ca un serviciu – mobility as a service (faza 2)	Idee	2030	650,000.00	POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Listă lungă de proiecte	PMUD 2021-2027
65	Constituirea unei baze de date urbane – componenta transport (inclusiv achiziție software – model transport)	Idee	2027	300,000.00	POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
O4.6. Infrastructură de suport dezvoltată și facilități pentru a susține tranziția către vehicule nepoluante								
D4.6.1 Dezvoltarea rețelei de stații de încărcare vehicule electrice								
66	Program de instalare puncte de încărcare vehicule electrice în zonele de locuințe colective	Idee	2027 (program multianual)	2,400,000.00	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
67	Amenajare hub-uri electro mobilitate (10 stații) – etapa 1	Idee	2023	1,715,000.00	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027

68	Amenajare hub-uri electro mobilitate (10 stații) – etapa 2	Idee	2025	1,715,000.00	Buget local / POR 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027
69	Implementarea unui sistem de închiriere trotinete electrice (atrager operator)	În Implementare	2023-2027		Parteneri privați	Parteneri privați, Mun. Arad		
D4.6.2 Încurajarea utilizării autovehiculelor electrice								
70	Pachet de măsuri pentru încurajarea utilizării de autovehicule electrice	Idee	2027	nu este cazul	nu este cazul	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PMUD 2021-2027

05. ARAD VERDE, SĂNĂTOS ȘI REZILIENT, CU EMISII SCĂZUTE DE CO2

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (lei)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri	Nivel de prioritate	Corelare cu alte demersuri / documentații strategice
05. ARAD - ORAȘ VERDE ȘI REZILIENT, CU EMISII SCĂZUTE DE CO2								
05.1. Tranziție avansată către un sistem energetic cu impact scăzut asupra calității mediului								
D5.1.1. Sprijinirea utilizării energiei din surse alternative								
1	Dezvoltare sistem de producere a apei calde menajere cu panouri solare în clădirile ce aparțin domeniului public	în implementare	2023	336,000.00	Buget local, POR Vest POR Vest OS b(i), alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
2	Realizare standarde energetice înspre nZEB (eficiență și surse regenerabile) pentru noile clădiri municipale și lucrări de renovare	idee	2023	72,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
3	Certificare a unei clădiri publice care va fi modernizată ca și clădire publică verde, reprezentativă la nivelul comunității urbane și la nivel național	idee	2025	192,000.00	Buget local, bugetul de stat, POR Vest prioritatea 3,alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
4	Proiect pilot - îmbunătățire corpuri de iluminat cu LED-uri solare, care folosesc energia necesară exclusiv din baterii încărcate în timpul zilei	idee	2025	432,000.00	Buget local, POR Vest POR Vest OS b(i), alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
5	Modernizare platforme ale infrastructurii tehnico-edilitare (centrala electrică-termică, uzinele de apă) astfel încât să utilizeze energia geotermală pentru încălzirea apei	idee	2025	14,400,000.00	Buget local, bugetul de stat, fonduri europene, alte surse	Municipiul Arad, S.C. Compania de Apă Arad S.A., S.C. CET Hidrocarburi S.A.	Lista lungă de proiecte	
6	Amplasare de micro-instalații (pe bază de panouri fotovoltaice) pentru sistemele locale ale locuințelor colective în două cartiere din municipiu	idee	2027	4,800,000.00	Buget local, bugetul de stat, fonduri europene, alte surse	Municipiul Arad, asociațiile de locatari	Lista lungă de proiecte	
7	Campanie de conștientizare și educare privind utilizarea energiei regenerabile, în rândul locuitorilor și al elevilor din municipiul Arad	idee	2023	48,000.00	Buget local, bugetul de stat, fonduri europene, alte surse	Municipiul Arad, ONG-uri de mediu	Lista lungă de proiecte	

8	Amplasare de micro-instalații care produc energie alternativă pentru o unitate școlară și organizare de ateliere de lucru cu scopul de a educa, dar și de a crește nivelul de conștientizare al elevilor cu privire la utilizarea rațională a resurselor naturale	idee	2025	336,000.00	Buget local, bugetul de stat, fonduri europene, alte surse	Municipiul Arad, ISJ, ONG-uri de mediu	Lista lungă de proiecte	
D5.1.2. Eficientizarea energetică a fondului construit și a sistemului de iluminat public								
9	Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public din municipiul Arad	în implementare	2038	284,961,000.00	PNRR, buget local, POR Vest OS b(i), alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
10	Reabilitare termică blocuri de locuințe	DALI	2021-2027	240,000,000.00	Buget local, buget de stat, POR Vest OS b(i), alte surse	Municipiul Arad, asociațiile de locatari	Lista lungă de proiecte	
D5.1.3. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea sistemului de termoficare								
11	Modernizare rețele termice aferente punctelor termice PT 5 Grădiște, PT 2 Lac, PT 4 Macul Roșu, PT Pasaj, PT 6V, PT Ocsko Terezia – Punct Termic P.T. Pasaj	DALI	2022-2024	7,754,000.00	Prin Programul de Termoficare pentru 2021: (1) bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice; (2) bugetul Fondului pentru mediu; (3) bugetul local, alte surse	Municipiul Arad, S.C. CET Hidrocarburi S.A	Proiect prioritar	PSI
12	Modernizare rețele termice aferente punctelor termice PT 5 Grădiște, PT 2 Lac, PT 4 Macul Roșu, PT Pasaj, PT 6V, PT Ocsko Terezia – Punct Termic P.T. 6V	DALI	2022-2024	11,607,000.00	Prin Programul de Termoficare pentru 2021: (1) bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice; (2) bugetul Fondului pentru mediu; (3) bugetul local, alte surse	Municipiul Arad, S.C. CET Hidrocarburi S.A	Proiect prioritar	PSI
13	Modernizare rețele termice aferente punctelor termice PT 5 Grădiște, PT 2 Lac, PT 4 Macul Roșu, PT Pasaj, PT 6V, PT Ocsko Terezia – Punct Termic P.T. Macul Roșu	DALI	2022-2024	10,100,000.00	Prin Programul de Termoficare pentru 2021: (1) bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice; (2) bugetul Fondului pentru mediu; (3) bugetul local, alte surse	Primăria Municipiului Arad, S.C. CET Hidrocarburi S.A	Proiect prioritar	PSI
14	Instalare unități de producere combinată de căldură și energie la S.C. CET Hidrocarburi S.A. Arad	SF	2022	57,631,000.00	Fonduri Europene - face parte din lista de proiecte propuse Comisiei Europene, de către Ministerul Energiei, eligibile în 2019 pentru Mecanismul de Finanțare/Articolul 10C, alte surse	Municipiul Arad, S.C. CET Hidrocarburi S.A	Proiect prioritar	PSI
15	Înlocuire cazane pe gaz la SC CET Hidrocarburi SA Arad	DALI	2022	34,122,000.00	Buget local, Program termoficare 2019-2027, Fonduri UE, Fonduri guvernamentale, alte surse	Municipiul Arad, S.C. CET Hidrocarburi S.A	Proiect prioritar	PSI
16	Modernizare rețele termice aferente punctelor termice PT 5 Grădiște, PT 2 Lac, PT 4 Macul Roșu, PT Pasaj, PT 6V, PT Ocsko Terezia - PT 5 Grădiște	DALI	2022-2024	9,289,664.00	Prin Programul de Termoficare pentru 2021: (1) bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării	Municipiul Arad, S.C. CET Hidrocarburi S.A	Proiect prioritar	PSI

					Regionale și Administrației Publice; (2) bugetul Fondului pentru mediu; (3) bugetul local, alte surse			
17	Modernizare rețele termice aferente punctelor termice PT 5 Grădiște, PT 2 Lac, PT 4 Macul Roșu, PT Pasaj, PT 6V, PT Ocsko Terezia - PT 2 Lac	DALI	2022-2024	16,139,042.00	Prin Programul de Termoficare pentru 2021: (1) bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice; (2) bugetul Fondului pentru mediu; (3) bugetul local, alte surse	Municipiul Arad, S.C. CET Hidrocarburi S.A	Proiect prioritar	PSI
18	Modernizare rețele termice aferente punctelor termice PT 5 Grădiște, PT 2 Lac, PT 4 Macul Roșu, PT Pasaj, PT 6V, PT Ocsko Terezia - PT Ocsko Terezia	DALI	2022-2024	11,147,880.00	Prin Programul de Termoficare pentru 2021: (1) bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice; (2) bugetul Fondului pentru mediu; (3) bugetul local, alte surse	Municipiul Arad, S.C. CET Hidrocarburi S.A	Proiect prioritar	PSI
19	Execuție centrală termică pe biomasă, de 10 MW	idee	2025	22,000,000.00	Fonduri Europene - face parte din lista de proiecte propuse Comisiei Europene, de către Ministerul Energiei, eligibile în 2019 pentru Mecanismul de Finanțare/Articolul 10C, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
20	Dezvoltarea unor soluții eficiente de asigurare a energiei termice în cartierele fără acces la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică	idee	2030	72,000,000.00	Buget local, Program termoficare 2019-2027, Fonduri UE, Fonduri guvernamentale, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
21	Termoficare în Arad - Reabilitarea rețelei de transport și distribuție a energiei termice și transformarea punctului termic din cartierul Aradul Nou	În implementare	2021-2022	33,329,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
22	Modernizare rețele de transport și distribuție agent termic	idee	2021-2027	390,000,000.00	Fondul de modernizare Directiva UE 2018/410, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
O5.2. Infrastructură de mediu modernă								
D5.2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare								
23	Reabilitare a sistemului de canalizare pluvială Micălaca 300 SP5	SF	2023	4,132,000.00	Buget local,alte surse	Municipiul Arad, CJ Arad, S.C. Compania de Apă Arad S.A.	Proiect prioritar	PSI
24	Utilități zona de locuințe Micălaca Est III	În implementare	2021-2023	595,861.45	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
25	Asigurare de utilități (apă, canal) și drumuri în Zona Industrială Nord Municipiul Arad - Extindere	În implementare	2022	7,900,000.00	Buget local,alte surse	Municipiul Arad, CJ Arad, S.C. Compania de Apă Arad S.A.	Proiect prioritar	PSI

26	Proiect pilot - construire sistem ecologic de captare, recuperare și reutilizare a apelor pluviale	idee	2025	25,000,000.00	Buget local, bugetul statului, PODD 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad, CJ Arad, S.C. Compania de Apă Arad S.A.	Lista lungă de proiecte	
27	Extinderea rețelei de canalizare în toate cartierele din municipiul Arad	idee	2030	conform SF	Buget local, PODD 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad, CJ Arad, S.C. Compania de Apă Arad S.A.	Lista lungă de proiecte	
D5.2.2. Creșterea gradului de valorificare și reciclare a deșeurilor								
28	Extindere colectare selectivă a deșeurilor în toate cartierele municipiului Arad	idee	2023	2,400,000.00	Buget local, PODD 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
29	Campanie de conștientizare în rândul elevilor din ciclul gimnazial privind reciclarea și valorificarea deșeurilor	idee	2023	240,000.00	Buget local,alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
30	Realizare stație concasare pentru valorificarea deșeurilor din construcții	idee	2025	14,400,000.00	Buget local, buget județean, PODD 2021-2027, alte surse	Municipiul Arad, CJ Arad, ADISIGD	Lista lungă de proiecte	
31	Implementare sistem de gestiune a deșeurilor menajere în zonele de agrement	idee	2023	240,000.00	Buget local,alte surse	Mun. Arad, Administrația PNLM	Lista lungă de proiecte	
32	Centru de colectare a deșeurilor voluminoase	în implementare	2021-2023	1,800,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
O5.3. Mediu de viață sănătos și sigur								
D5.3.1. Valorificarea și extinderea rețelei albastre-verzi								
33	Amenajarea și punerea în valoare a malurilor Mureșului pe tronsonul cuprins între Parcul Europa și podul Decebal	SF, PT în execuție	2027	45,000,000.00	POAT 2014-2020, Buget local, POR Vest OS b(vii), alte surse	Municipiul Arad, Apele Române	Proiect prioritar	PSI
34	Amenajare zonă Tricoul Roșu	licitație SF	2021-2023	4,800,000.00	Buget local, buget județean, POR Vest OS b(vii), alte surse	Municipiul Arad, Apele Române	Lista lungă de proiecte	
35	Program de amenajare de spații verzi de tip scuar sau grădină în cartierele municipiului Arad	idee	2030	14,400,000.00	Buget local, POR Vest OS b(vii), alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
36	Extindere și reamenajare parcuri în municipiul Arad	SIDU 2014-2022	2027	14,400,000.00	Buget local, POR Vest OS b(vii), alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
37	Realizarea unei perdele de protecție (arbori) la marginea centurii ocolitoare a municipiului	PAED	2027	9,600,000.00	Buget local, POR Vest OS b(vii), alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
38	Amenajare zone de picnic cu parcare ecologică	idee	2023	480,000.00	Buget local, POR Vest OS b(vii), alte surse	Municipiul Arad, Administrația PNLM	Lista lungă de proiecte	
D5.3.2. Protecția împotriva riscurilor naturale și tehnologice								
39	Decolmatare canale Mureșel, Morilor, Foișor, Țiganca	idee	2025	500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad, ANIF	Lista lungă de proiecte	
40	Sistem monitorizare și avertizare la obiectivele cu risc tehnologic din municipiu	idee	2025	480,000.00	Buget local, fonduri private, alte surse	Municipiul Arad, operatori economici	Lista lungă de proiecte	

O6. ARAD - MANAGEMENT URBAN PERFORMANT

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (lei)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri	Nivel de prioritate	Corelare cu alte demersuri / documentații strategice
O6. ARAD - MANAGEMENT URBAN PERFORMANT								
O6.1. Buna guvernanta a municipiului, bazata pe o administratie publica locala eficienta, ce utilizeaza solutii digitale								
D6.1.1. Dezvoltarea capacității de gestionare a dezvoltării municipiului printr-o planificare strategică eficientă bazată pe date actuale								
1	Actualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Arad	În implementare	2021-2023	5,000,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
2	Panou de bord pentru monitorizarea strategiei și proiectelor municipalității, inclusiv realizarea unei hărți interactive (pe baza GIS) care să localizeze toate proiectele în curs de dezvoltare	Idee	2021-2027	500,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	
3	Sistem integrat GIS pentru urbanism, spații verzi (monitorizare Registrul spațiilor verzi) și rețele de utilități ale municipiului	Idee	2021-2027	500,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
D6.1.2. Creșterea gradului de adoptare a noilor tehnologii în gestiunea dezvoltării urbane și prestarea de servicii publice								
4	Planificare strategică eficientă și implementare de soluții electronice pentru reducerea birocrăției	În implementare	2022	3,559,242.00	POCA 2014-2020	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
5	Extinderea sistemului de supraveghere video și infrastructură rețea de comunicații date/voce/software/video cu sistem de dispecerizare inclus	SF aprobat in CLM	2021-2027	74,951,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
6	Amplasare de panouri info meteo și alte afișaje în municipiul Arad	SF aprobat in CLM	2021-2023	1,997,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
7	Aplicație mobilă pentru accesibilizarea clădirilor publice – „Arad4All“	Idee	2021-2025	200,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	Strategia de transformare digitală
8	Aplicație mobilă pentru accesibilizarea mijloacelor de transport public – „Arad4All“	Idee	2023-2027	50,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	Strategia de transformare digitală
9	Dezvoltarea unei hărți interactive online a orașului	Idee	2021-2027	Conform STD	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	Strategia de transformare digitală
10	Crearea unei platforme de date deschise pentru Arad	Idee	2021-2027	100,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	Strategia de transformare digitală
11	Punerea la dispoziție a seturilor de date operaționale pentru: (a) capacitatea administrativă (b) servicii comunitare și utilități publice, (c) aplicațiile speciale adaptate nevoilor/ accesibilității utilizatorilor (d) mobilitate (inclusiv informații despre trafic) (e) performanța educațională	Idee	2021-2027	50,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	Strategia de transformare digitală
12	Dezvoltarea unei politici de securitate a datelor	Idee	2021-2027	250,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	Strategia de transformare digitală
13	Înființarea Laboratorului Digital ca spațiu de cercetare și dezvoltare	Idee	2021-2027	350,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	Strategia de transformare digitală

14	Organizarea anuală a unui Hackathon pe teme de interes pentru municipiul Arad	Activitate anuală	2021-2027	10,000.00 / an	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	Strategia de transformare digitală
15	Înființarea unor centre integrate de servicii publice la nivelul cartierelor din municipiul Arad, având inclusiv funcție de centre comunitare și centre digitale pentru dobândirea de competențe digitale (proiect pilot 3 centre - ex. cinematograful Grădiște)	Idee	2021-2027	10,000,000.00	POR 2021-2027, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	Proiect Pilot Agenda Urbană
O6.2. Cadru partenerial solid la nivel local, regional și internațional								
D6.2.1. Diversificarea mijloacelor de interacțiune cu cetățenii și de implicare a acestora în procesul de luare a deciziilor								
16	Chatbot – instrument de comunicare bazat pe Inteligența Artificială pentru sporirea interacțiunilor între locuitori și administrația locală	Idee	2022-2023	300,000.00	buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	ICC
17	Dezvoltarea unei platforme integrate de democrație participativă	Idee	2021-2027	144,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	Strategia de transformare digitală
D6.2.2. Consolidarea relațiilor de parteneriat la nivel regional/zonal								
18	Facilitarea și implicarea în dezvoltarea de parteneriate între municipiul Arad și principalele centre urbane din vestul țării (Timișoara, Cluj-Napoca) în domenii precum mobilitatea, dezvoltarea economică, cultură și turism etc.	Idee	2021-2027	Nu e cazul	Nu e cazul	Municipiul Arad, parteneri	Lista lungă de proiecte	
D6.2.3. Sporirea transferului de cunoștințe și bune practici în cadrul unor parteneriate / rețele transfrontaliere / transnaționale								
19	Răspuns Politic Durabil pentru Tranzitia la Mobilitate Urbană – SPROUT	În implementare	2021-2022	55,000.00	Buget Local, Horizon 2020	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
20	Orașe Europene Tinere, Accesibile și Sustenabile II - EASY II	În implementare	2021	35,000.00	Programul Europa pentru cetățeni 2014 - 2020	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
21	Procese de planificare co-creative pentru analiza, evaluarea și îmbunătățirea utilizării spațiului public în transport pentru a crea spații publice noi atractive, accesibile, favorabile incluziunii și mai viabile pentru oameni - Space4People	În implementare	2021	140,000.00	URBACT III, buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	
O6.3. Capacitate administrativă crescută, pe baza unor resurse materiale și umane performante								
D6.3.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea clădirilor publice								
22	Refuncționalizare spații birouri pentru Direcția Venituri	PT	2021-2023	3,790,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
23	Reabilitare învelitoare și șarpantă la clădirea Primăriei Municipiului Arad	În implementare	2021	3,625,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Proiect prioritar	PSI
24	Reabilitare adăposturi apărare civilă	Idee	2021-2027	500,000.00	Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	SIDU 2014-2020
D6.3.2. Dezvoltarea competențelor digitale ale personalului								
25	Dezvoltarea competențelor digitale ale instituției / angajaților Primăriei Municipiului Arad	Idee	2022-2027	3,000,000.00	PNRR, POR 2021-2027, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	STD, ICC
26	Îmbunătățirea pregătirii profesionale a personalului IT din Primăria Municipiului Arad cu privire la securitatea și protecția datelor deținute. Participarea la module de formare privind evoluția reglementărilor datelor publice.	Idee	2022-2027	100,000.00	POAT 2021-2027/PNRR, Buget local, alte surse	Municipiul Arad	Lista lungă de proiecte	

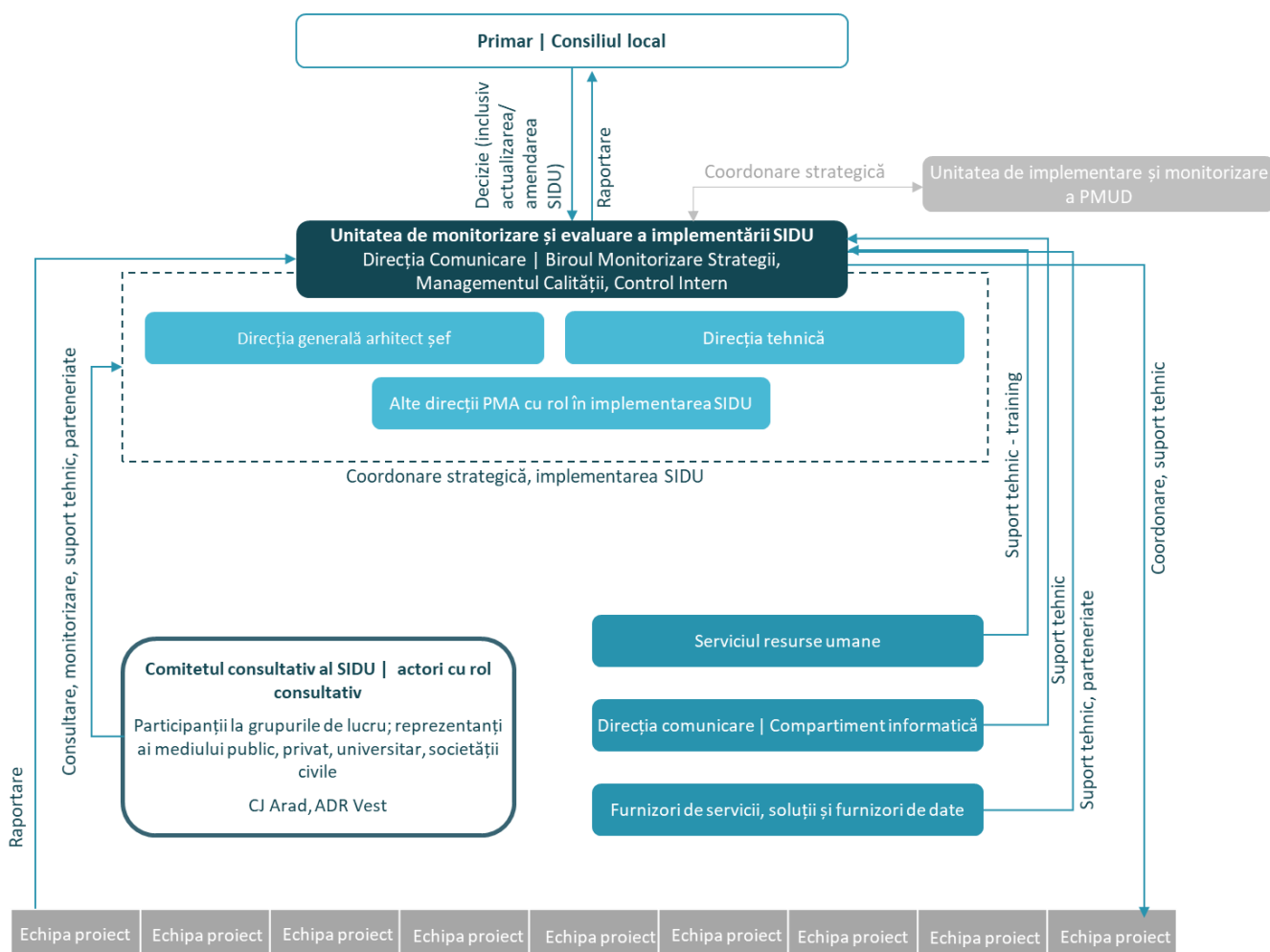
4. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

4.1. CADRUL PARTENERIAL PENTRU IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

Implementarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad pentru perioada 2021-2027 și post-2027 **nu stă în responsabilitatea unei singure persoane sau a unei instituții**, ci necesită implicarea întregii comunități locale – **instituții publice, organizații ale societății civile și mediului de afaceri, mediul universitar și cetățeni**, printr-o abordare participativă și centrată pe cetățean/ utilizator.

În scopul implementării SIDU, la nivelul Primăriei Municipiului Arad se va constitui **Unitatea de monitorizare și evaluare a SIDU (UME SIDU)**, cu rolul de coordonare a implementării și de monitorizare și evaluare a SIDU. UME SIDU va fi constituită la nivelul **Direcției Comunicare – Biroul Monitorizare Strategii, Managementul Calității, Control Intern** (incluzând, după caz, și personal din alte direcții ale Primăriei).

FIGURA 2 STRUCTURA PROPUȘĂ PENTRU IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA SIDU

UME va avea un rol important în implementarea SIDU; în acest context, va fi formată o echipă constituită din personalul propriu al Primăriei Municipiului Arad, având cunoștințele de specialitate necesare și experiența relevantă atât în planificare strategică, cât și în implementarea de proiecte finanțate din fonduri europene. Din punct de vedere al resurselor umane implicate, echipa UME va include:

- Responsabil SIDU – va coordona UME și procesul de monitorizare și evaluare a implementării SIDU, va asigura coordonarea SIDU cu restul documentelor strategice – PMUD, Strategia de Transformare Digitală, PUG etc., va contribui la prioritizarea și selecția proiectelor pentru finanțare și la coordonarea echipelor de proiect;
- Responsabil tehnic – va urmări implementarea SIDU din punct de vedere tehnic, va urmări implementarea proiectelor și va consilia, dacă este necesar, echipele de proiect, va asigura relația cu instituțiile avizatoare, va contribui la prioritizarea și selecția proiectelor pentru finanțare;
- Asistent SIDU – va asista echipa în ceea ce privește sarcinile administrative, comunicarea și coordonarea echipelor de proiect etc..

4.2. MECANISM DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Având în vedere că Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad propune un portofoliu extins de proiecte, setând ambițiile municipalității pentru perioada 2021 – 2027 și post-2027, monitorizarea și evaluarea implementării strategiei este extrem de importantă în economia proiectului. Acest demers va fi coordonat de **Unitatea de monitorizare și evaluare a implementării SIDU (UME SIDU)** descrisă în Capitolul 6.1 și ar fi oportun să implice, pe cât posibil, persoane care au fost implicate în elaborarea SIDU și în procesul de structurare a portofoliului de proiecte.

UME SIDU va evalua periodic implementarea SIDU, și va monitoriza, pe baza rapoartelor echipelor de proiect și ale celorlalte direcții/ compartimente de specialitate, implementarea portofoliului de proiecte.

În ceea ce privește **EVALUAREA**, pentru a remedia eventuale probleme de management sau de coerență în derularea activităților, abordarea metodologică se bazează pe 4 etape:

Evaluare ex-ante > Evaluare intermediară 1 > Evaluare intermediară 2 > Evaluare ex-post

Activitatea de monitorizare presupune :

- monitorizarea echipei UME SIDU;
- monitorizarea activităților desfășurate în proiecte.

Procedura de monitorizare/supervizare a activității UME SIDU

Activitatea UME SIDU va fi auditată astfel încât procedurile interne de organizare și funcționare ale instituției să fie îndeplinite, urmărind: (1) controlul intern al documentelor; (2) reguli de comunicare; (3) reguli de raportare și responsabilități; (4) termene de rezolvare și răspuns; (4) concordanța activităților întreprinse de membrii UME cu responsabilitățile prevăzute de fișele postului.

Activitatea UME va fi evaluată anual de către Biroul Audit Public Intern. Serviciul Financiar-Contabilitate exercită controlul financiar preventiv cu respectarea reglementărilor în vigoare.

Procedura de monitorizare a activităților desfășurate în proiecte

Având în vedere faptul că este foarte probabil ca managementul proiectelor individuale să fie subcontractat unor firme de consultanță, monitorizarea activităților desfășurate în proiectele individuale va intra în sarcina consultantului, care va raporta progresul managerilor de proiecte din cadrul Primăriei Municipiului Arad. Consultantul va asigura, cu sprijinul UME SIDU și al managerilor de proiect din cadrul Primăriei Municipiului Arad, elaborarea rapoartelor de progres privind stadiul implementării, a raportului final, întocmirea cererilor de rambursare a cheltuielilor, elaborarea previziunilor privind fluxurile financiare pentru proiectele individuale.

4.3. INDICATORI DE MONITORIZARE

ȚINTĂ / INDICATOR	VALOARE DE REFERINȚĂ (2015)	VALOARE DE REFERINȚĂ (2020)	VALOARE – ȚINTĂ (2030)
O1. Arad performant – motor economic regional, cu vocație internațională și capacitate de a menține, atrage și susține activități economice performante			
Creșterea câștigului mediu salarial net (%)	-	75% (2014-2019)	50%
Nr. firme / 1000 locuitori raportat la media națională	-	41.4 (2018) – mun. Arad 25.9 (2018) - național	Clasare în Top 10
Nr. salariați / 1000 locuitori raportat la media națională	-	367.0 (2018) – mun. Arad 228.1 (2018) - național	Clasare în Top 10
Creșterea ponderii investițiilor în CDI, % din PIB, din care 2/3 în sectorul privat	-		500%
Creșterea procentuală a numărului companiilor atrase / nou-înființate în municipiul Arad	-	19% (2014-2018)	25%
O2. Arad - oraș al bunăstării, cu un capital social dezvoltat și o calitate crescută a locuirii și a serviciilor publice			
% din populație cu un nivel ridicat de încredere și sociabilitate	-	-	peste 50%
Nr. centre de cartier și spații publice comunitare aferente nou amenajate	-	-	Min. 3
Nr. participanți la evenimente civice și de conștientizare a publicului pe teme de interes public	-	-	2,000/an
Număr absolvenți IPT/an	532 (2016)	-	560
O3. Arad vibrant - oraș primitor și efervescent, cu o ofertă variată de oportunități de petrecerea timpului liber și de vizitare			
Gradul de mulțumire a cetățenilor cu privire la aspectul general al municipiului Arad	50% (2014)	-	75%
Nr. spații/ obiective publice amenajate în urma unor concursuri de arhitectură/ urbanism	-	0	5
% din totalul populației care are acces la un spațiu verde amenajat la o distanță de 5 minute de mers pe jos acasă	44% (2014)	44%(2019)	70%
O4. Arad conectat și accesibil - promotor al mobilității urbane durabile, cu o infrastructură de transport modernă și eficientă			
% deplasări cu autovehiculul personal	37%	53%	25%
% deplasări cu transportul public	18%	22%	30%
% deplasări nemotorizate	44%	25%	41%
Sistem integrat inteligent de management al traficului rutier (ITS) implementat	0	0	1
O5. Arad - oraș verde și rezilient, cu emisii scăzute de CO2			
Tone CO2/capita la nivel local	7,25 (2008)	-	5,5
Audit European Energy Award (performanța sistemului, %)	34% (2012)	-	>65%
Pondere consumului final de energie pe sectorul rezidențial din totalul energiei consumate local (fără sectorul industrial), %	35% (2008)	40% (2019)	30%
Pierderi în rețeaua de distribuție a agentului termic	37.91% (2014)	18 – 20% (2019)	< 15%
Cantitate deșuri menajere generate per locuitor	318	667 (2019)	550 (1.5 kg / locuitor / zi)
% deșuri menajere reciclate	6% (2014)	35% (2019)	70%
% pierderi de apă prin conducte	34.2% (2014)	44.58% (2019)	< 20%
Suprafața de spațiu verde/locuitor	35.87 mp/loc. (2016)	35,02 mp/loc (2020)	44 mp/loc.
O6. Arad - management urban performant			

ȚINTĂ / INDICATOR	VALOARE DE REFERINȚĂ (2015)	VALOARE DE REFERINȚĂ (2020)	VALOARE – ȚINTĂ (2030)
Strategie de informatizare	Nu	Nu	Da
Sistem GIS și bază de date integrate pentru gestiunea serviciilor publice	Nu	Nu	Da

4.4. RISCURI ȘI MĂSURI DE ATENUARE A RISCURILOR

Implementarea proiectelor poate fi afectată de o serie de riscuri de natură tehnică sau financiară, ca de exemplu:

Riscuri tehnice:	<ul style="list-style-type: none"> • întârzieri în execuția lucrărilor și depășirea graficului de lucrări; • neconcordanțe între execuție și documentația tehnică care stă la baza proiectului
Riscuri financiare:	<ul style="list-style-type: none"> • depășirea bugetelor alocate pe activități sau lucrări; • creșteri ale prețului materialelor de construcții care nu au fost previzionate, ceea ce determină insuficiența resurselor financiare comparativ cu bugetul.
Riscuri privind calitatea:	<ul style="list-style-type: none"> • neconcordanța între specificațiile tehnice ale materialelor și calitatea materialelor folosite la lucrări.

Preîntâmpinarea și atenuarea acestor riscuri trebuie să fie asigurată pe de-o parte, prin clauze contractuale, cum ar fi:

- perceperea garanției de bună execuție, a garanției pentru plata avansului, garanții pentru rețineri, etc.;
- prevederea de penalități la plata executorilor/ furnizorilor în caz de întârzieri în execuția contractului;
- prezentarea certificatelor de calitate ale materialelor achiziționate (care vor fi analizate și aprobate de către Beneficiar);
- asigurarea personalului și echipamentelor constructorului precum și asigurarea pentru terțe persoane;

precum și prin:

- analiza și avizarea situațiilor de lucrări în vederea efectuării plăților;
- prin cunoașterea, înțelegerea și aplicarea corectă a clauzelor contractuale,
- printr-o activitate susținută a membrilor UME SIDU și colaborare strânsă cu managerii de proiect din cadrul Primăriei Municipiului Arad, echipa de experți tehnici, consultanți, diriginți de șantier, astfel încât să se realizeze monitorizarea foarte atentă a contractelor de lucrări.

Succesul implementării SIDU depinde nu numai de resursele financiare alocate, ci și de calitatea resursei umane care are atribuții în ceea ce privește managementul Strategiei. De aceea, atât din UME, cât și din echipele de proiect, vor face parte persoane cu experiență în implementarea proiectelor și cu pregătire în domeniile în care activează.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

**Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad 2021-2027 și
post 2027 elaborată în cadrul proiectului:**

**„Planificare strategică eficientă și implementare de soluții electronice pentru reducerea
birocrației” Codul SIPOCA 558/MYSMS 126595**

Primăria Municipiului Arad

Martie 2022

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a
Guvernului României.

Material distribuit gratuit